

IDŹ DO

PRZYKŁADOWY ROZDZIAŁ

SPIS TREŚCI

KATALOG KSIĄŻEK

KATALOG ONLINE

ZAMÓW DRUKOWANY KATALOG

TWÓJ KOSZYK

DODAJ DO KOSZYKA

CENNIK I INFORMACJE

ZAMÓW INFORMACJE
O NOWOŚCIACH

ZAMÓW CENNIK

CZYTELNIA

FRAGMENTY KSIĄŻEK ONLINE

Adobe PageMaker 7.0. Oficjalny podręcznik

Autorzy: The official training workbook
from Adobe Systems, Inc.

Tłumaczenie: Arkadiusz Romanek

ISBN: 83-7361-523-7

Tytuł oryginału: [Adobe PageMaker 7.0 Classroom in a Book](#)

Format: B5, stron: 288

PageMaker 7 to rozbudowana aplikacja do projektowania i składu publikacji. Umożliwia utworzenie i przygotowanie do druku zarówno prostej ulotki, jak i kilkusetstronicowej książki. Za jego pomocą można również opracować publikacje w postaci elektronicznej – w formacie PDF lub HTML. Możliwości PageMakera pozwalają na kontrolowanie każdego etapu przygotowania publikacji – od zdefiniowania układu strony, poprzez wprowadzanie i formatowanie tekstu i grafiki, aż po określenie parametrów druku lub eksportu.

„PageMaker 7. Oficjalny podręcznik” to przygotowany i zatwierdzony przez firmę Adobe (producenta PageMakera) zbiór ćwiczeń, dzięki którym opanujesz wszystkie możliwości tego programu. Poleceni przez Adobe eksperci i nauczyciele przedstawią Ci techniki tworzenia ulotek, papierów firmowych, broszur i książek z wykorzystaniem zaawansowanych narzędzi PageMakera.

- Tworzenie ulotki z tekstem ułożonym w dwóch kolumnach
- Projektowanie publikacji opartej na szablonach
- Definiowanie parametrów projektu publikacji wielostronicowej
- Strony wzorcowe i style
- Wykonanie broszury z rozkładówką
- Formatowanie tekstu
- Przygotowanie pracy do druku – definiowanie nadlewek i nadrukowań, tworzenie separacji barwnych
- Generowanie skorowidzów i spisów treści
- Tworzenie publikacji elektronicznych w formatach PDF i HTML

Spis treści

Zaczynamy!	7
O książce	7
Wstępne wymagania	7
Instalowanie programu Adobe PageMaker	7
Instalowanie czcionek	8
Tworzenie i drukowanie projektów	8
Instalowanie PPD (tylko dla Windows)	9
Kopiowanie plików z dysku dołączonego do książki	9
Zasoby dodatkowe	10
Rozdział 1. Ulotka	11
Lokalizacja plików i czcionek	12
Przywracanie standardowych ustawień programu	12
Uruchamianie programu PageMaker	13
Składanie dwukolumnowej ulotki	19
Publikacja ulotki	37
Pytania kontrolne	39
Odpowiedzi	39
Rozdział 2. Papier firmowy biura architektonicznego	41
Zanim rozpoczniemy	42
Składanie własnego szablonu	44
Składanie koperty	59
Składanie wizytówki	61
Drukowanie papieru firmowego	66
Składanie listu	67
Pytania kontrolne	69
Odpowiedzi	69

Rozdział 3.	Propozycja projektu	71
	Zanim rozpoczniemy	72
	Składanie strony wzorcowej	74
	Składanie pierwszej strony	81
	Składanie drugiej strony	92
	Składanie trzeciej strony	96
	Drukowanie propozycji	99
	Pytania kontrolne	99
	Odpowiedzi	100
Rozdział 4.	Książeczka do płyty	101
	Zanim rozpoczniemy	102
	Składanie strony wzorcowej	103
	Składanie okładki książeczki	108
	Składanie pierwszej rozkładówki dwustronicowej	115
	Składanie drugiej rozkładówki dwustronicowej	122
	Składanie ostatniej rozkładówki	127
	Składanie tylnej okładki	129
	Budowanie książeczki	129
	Drukowanie książeczki	131
	Pytania kontrolne	131
	Odpowiedzi	131
Rozdział 5.	Broszura informacyjna	133
	Zanim rozpoczniemy	134
	Ustawienia dokumentu	135
	Kończenie okładki	135
	Praca ze stylami	140
	Prace wykończeniowe przy pierwszej rozkładówce	144
	Składanie kolejnego arkusza rozkładówki	145
	Kończenie szóstej i siódmej strony publikacji	150
	Pytania kontrolne	153
	Odpowiedzi	153
Rozdział 6.	Biuletyn turystyczny	155
	Zanim rozpoczniemy	156
	Rozpoczynamy tworzenie publikacji	157
	Ustawianie stron wzorcowych	157
	Początek składania pierwszej strony	159

	Dodawanie linii pomocniczych.....	159
	Umieszczanie ilustracji na pierwszej stronie	160
	Umieszczanie tekstu.....	161
	Formatowanie artykułu o skokach na bungee	162
	Dodanie wiersza kontynuacji.....	165
	Dodawanie uwag redakcyjnych	166
	Ukończenie artykułu Bungee Jumping.....	168
	Formatowanie artykułu o kajakarstwie	169
	Określanie położenia cytatu specjalnego	170
	Układ panelu Tibetan Treks	171
	Korzystanie z edytora wątku	174
	Znajdowanie i zmienianie tekstu.....	175
	Sprawdzanie pisowni.....	176
	Pytania kontrolne	178
	Odpowiedzi.....	178
Rozdział 7.	Katalog ze sprzętem rekreacyjnym	181
	Zanim rozpoczniemy	182
	Umieszczanie w dokumencie obrazu w formacie Kodak Photo CD.....	183
	Praca z kolorami	185
	Praca z grafiką umieszczaną w linii	190
	Dołączanie pasów (tła linii).....	191
	Trochę o formatach plików graficznych.....	194
	Osadzanie i łączenie grafiki.....	195
	Zarządzanie łączami	196
	Przygotowanie do wydruku	198
	Pytania kontrolne	205
	Odpowiedzi.....	205
Rozdział 8.	Rzecz o żeglarstwie	207
	Zanim rozpoczniemy	208
	Tworzenie listy dokumentów.....	208
	Dodawanie haseł do indeksu	210
	Generowanie indeksu.....	216
	Generowanie spisu treści.....	219
	Formatowanie spisu treści	221
	Drukowanie książki.....	223
	Pytania kontrolne	224
	Odpowiedzi.....	224

Rozdział 9.	Biuletyn internetowy.....	225
	Zanim rozpoczniemy	226
	Porównywanie formatów HTML i PDF.....	227
	Wstawianie hiperłączy.....	228
	Wstawianie źródła na stronie wzorcowej.....	230
	Sprawdzanie hiperłączy	231
	Dostosowanie koloru do potrzeb publikacji na stronach internetowych	232
	Eksportowanie do formatu Adobe PDF	233
	Tworzenie wersji dokumentu w formacie HTML.....	237
	Eksportowanie do formatu HTML	245
	Porównanie wersji końcowych	248
	Adobe w Internecie	248
	Pytania kontrolne	248
	Odpowiedzi	249
Rozdział 10.	Strona internetowa w formacie PDF	251
	Zanim rozpoczniemy	252
	Przeglądanie ukończonej wersji dokumentu	253
	Przygotowanie publikacji.....	254
	Wykorzystanie tekstu lub grafiki w roli hiperłączy.....	254
	Testowanie hiperłączy	256
	Dodawanie źródła na stronie wzorcowej.....	256
	Tworzenie kotwic dla pozostałej części publikacji	257
	Kompletowanie źródeł dla hiperłączy	258
	Tworzenie połączonego spisu treści.....	260
	Tworzenie źródła wielu hiperłączy przy użyciu jednej grafiki	262
	Łącze do filmu	264
	Tworzenie kotwic URL	265
	Importowanie kotwic URL	265
	Przenoszenie kotwic lokalizatorów URL	265
	Dodawanie haseł indeksu	267
	Tworzenie indeksu z hiperłączami	267
	Eksportowanie do formatu PDF.....	268
	Oglądanie pliku w formacie PDF w przeglądarce internetowej.....	270
	Pytania kontrolne	270
	Odpowiedzi	271
	Skorowidz.....	273

4 Książeczka do płyty

PHOTOGRAPHY

Clara Annunelli is known for her work on Italian fine art, as well as several previous photographic publications: "Italy's Best Loved Gardens," the series "Italian Traditions in Color and Form" (Domenico Costantini Architecture, Pastimes), and two editions of the book "Italian Traditional Patterns." In addition to completing the Rome and Naples historical tours assignments, photographer and art historian Tommaso Panfili assembled and edited the photographic notes for the 200 photographic series. Photographer Anton Harris, having apprenticed at Maria Casareto's studio in Paris for seven years, contributed his own unique insights to the Venice and Rome assignments. In 1984 Mr. Anton Harris won the Paris Exhibition Prize for his Pompeii Study photographic series, consisting of three books.

Above: Plan for the Pisa Museum of Art.

Below: Detail from The Roman Forum.

W tym rozdziale powstanie ośmiostronicowa książeczka — wkładka do płyty — zatytułowana „Architektoniczne perły Włoch”, zawierająca osiem kolorowych fotografii przedstawiających obiekty, których historia sięga daleko w przeszłość, a znajdujące się obecnie na terenie Włoch. Najlepsze efekty uzyskamy, drukując tę książeczkę na profesjonalnej prasie drukarskiej. Wydrukowanie kolorowego materiału na przemysłowej prasie drukarskiej wymaga rozdzielania każdej strony zawierającej złożony materiał drukarski na kolory składowe, a uzyskamy to, tworząc na naświetlarce separacje dla każdego z kolorów — cyjanu, magenty, żółtego i czarnego (CMYK) oraz wszystkich stosowanych kolorów dodatkowych. Przemysłowa prasa drukarska wykorzystuje separacje do tworzenia klisz, które z kolei są używane w prasie.

W związku z tym, że publikacja ta została zaprojektowana z myślą o umieszczeniu jej wewnątrz opakowania płyty CD-ROM, będzie ona miała takie wymiary, by mogła się zmieścić w przedniej części pudełka. Uzyskanie dokładnych wymiarów jest łatwe, ponieważ aplikacja PageMaker zawiera opcję rozmiaru strony, dostosowaną właśnie do tego celu. Zanim książeczka ta zostanie wydrukowana na przemysłowej maszynie drukarskiej, konieczne jest określenie indywidualnego rozmiaru papieru większego od rozmiaru strony, biorąc pod uwagę informację o liniach wycięcia/wycinania drukarki (*printer's marks* lub *cropping marks*) oraz o stronie.

W tym rozdziale omówimy następujące zagadnienia:

- Określanie różnej szerokości kolumn
- Pracę z wykorzystaniem warstw
- Tworzenie ramek z obwódką
- Odwracanie koloru tekstu w ramce
- Dodawanie linijek do akapitu
- Półautomatyczne otaczanie tekstem
- Modyfikowanie obrazu za pomocą polecenia *Image Control*

Wykonanie zadań z tego rozdziału zajmie około 2 godziny.

Zanim rozpoczniemy

Wszystkie pliki i czcionki potrzebne w tym rozdziale można znaleźć na dysku CD-ROM dołączonym do książki — odpowiednio w katalogach *Rozdział 04* i *Fonts*.

Uwaga: Użytkownicy systemu Windows muszą odblokować pliki z rozdziałami, zanim zaczną się nimi posługiwać. Informacje na ten temat znajdują się w rozdziale „Zaczynamy!”, w podrozdziale „Kopiowanie plików z dysku dołączonego do książki”.

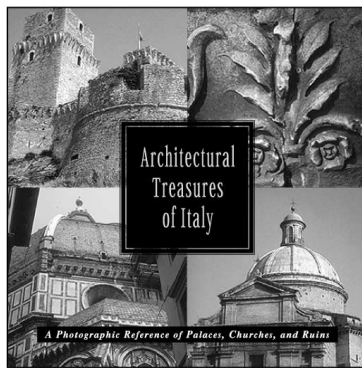
Otwieranie istniejącego dokumentu

Przyjrzyjmy się ostatecznej wersji książeczki, jaką utworzymy w tym rozdziale.

1. Przed uruchomieniem programu PageMaker przywróć wszystkie ustawienia standardowe, usuwając z programu PageMaker 7.0 plik preferencji. Patrz podrozdział „Przywracanie standardowych ustawień programu” w rozdziale 1.
2. Sprawdź, czy oprócz powszechnie stosowanych czcionek wymienionych w rozdziale „Zaczynamy!” zainstalowane zostały również czcionki, takie jak AGaramond, AGaramond Bold, AGaramond Semibold Italic i Birch.

Tylko dla systemu Windows: W związku ze sposobem, w jaki Windows traktuje czcionki, AGaramond Semibold Italic na liście ATM Fonts pojawia się jako AGaramond, Bold Italic (patrz przecinek). Jednak ani AGaramond Semibold Italic, ani AGaramond, Bold Italic nie znajdują się w menu czcionek w aplikacjach Windows. Z tego powodu, żeby skorzystać z AGaramond Semibold Italic, należy zastosować pogrubienie i kursywę do czcionki AGaramond.

3. Uruchom program PageMaker.
4. Wybierz *File/Open* i kliknij dwukrotnie plik *04Final.pmd* w katalogu *Rozdział 04*.

Pierwsza strona w pełnym widoku przedstawia różnorodne elementy tekstowe i graficzne. Ikony stron informują, że dokument ten składa się z ośmiu stron.

5. Jeśli okno publikacji nie wypełnia ekranu w całości, kliknij przycisk maksymalizacji na pasku tytułowym, żeby je powiększyć.
6. Klikaj ikony stron całej książeczki, a następnie wróć do 1. strony, klikając jej ikonę.
7. Wybierz *View/Show Guides*, żeby wyświetlić linie pomocnicze wykorzystywane przy składaniu tej książeczki.

Konsultacje z drukarzem

Skoro książeczka została przeznaczona do druku na przemysłowej prasie drukarskiej, zawiera obrazy zapisane jako pliki CMYK TIFF, a to ułatwi przygotowanie separacji barw.

Aby ograniczyć zapotrzebowanie na miejsce na dysku naszego komputera, obrazy zostały zeskanowane z rozdzielczością 100 dpi. Ponieważ drukarnia prawdopodobnie zalecałaby drukowanie tego rodzaju publikacji z liniaturą 150 lpi, w normalnych warunkach skanowanie odbywałoby się z rozdzielczością 300 dpi (dwukrotność obranej wartości liniatury), żeby spełnić wymogi drukarskie dla tej publikacji.

Projekty, w których obrazy stykają się z krawędziami strony, można skutecznie wydrukować, jeśli zezwoli się, by obrazy te nachodziły na obszar lub pokrywały obszar poza liniami cięcia strony. Ilustracja wpuszczona poza krawędź określaną liniami cięcia¹ papieru (*bleed*) pozwala na zachowanie marginesu błędu na niedokładności prasy i urządzeń tnących. Drukacz z pewnością poda optymalne wymiary pokrycia dla naszej pracy. Ponieważ chcemy łatwiej wyobrazić sobie wygląd tej publikacji, obrazy w pliku *04Final.pmd* i te, które powstaną w naszej wersji, nie będą wychodzić poza stronę dokumentu.

Zgodnie z tym, co zostało powiedziane w rozdziale 2., kolorowe obiekty sąsiadujące ze sobą w danym projekcie wymagają wykonania zalewek (*trapping*). Po skonsultowaniu z drukarzem specyfikacji dla zalewek, rozmiarów pokrycia oraz liniatury należy porozmawiać z dostawcą usług poligraficznych o tym, kto będzie przygotowywał publikację do druku i jak należy ją dostarczyć do tego dostawcy.

¹ Czasami w slangu poligraficznym można spotkać się z terminem: pełne pokrycie — *przypr. tum.*

Składanie strony wzorcowej

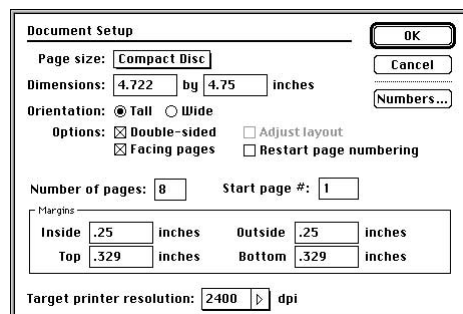
Prawa i lewa strona wzorcowa wymagają określenia linii pomocniczych marginesów oraz wprowadzenia elementów graficznych i automatycznego numerowania stron.

Tworzenie nowej publikacji

Po ustawieniu opcji w oknie dialogowym *Document Setup* zapiszemy i nazwiemy nową publikację.

1. Wybierz *File/New*, a następnie w polu *Page Size* (rozmiar strony) wybierz *Compact Disc*. W polu *Number of Pages* wpisz 8. Aby wprowadzić linie pomocnicze marginesów, wpisz .25 dla *Inside*, .25 dla *Outside*, .329 dla *Top* i .329 dla *Bottom*. Wybierz 2400 dpi w polu *Target Output Resolution* oraz wybierz (tylko dla Windows) *AGFA-ProSet9800* w polu *Compose to Printer*. Kliknij *OK*.

Uwaga: Jeśli nie posiadasz wymaganej drukarki, nadal możesz przygotować projekt zgodnie ze wskazówkami, a następnie wydrukować go na własnej drukarce, wybierając swoją drukarkę oraz jej PPD (jeśli jest to drukarka postscriptowa) w oknie dialogowym *Print*, gdy zaistnieje taka potrzeba. Możesz się również posłużyć poleceniem *Export Adobe PDF* i utworzyć wersję w formacie *Adobe PDF* tego projektu, a nie wersję drukowaną, w taki sam sposób jak został opisany w rozdziale 1., w punkcie „*Tworzenie wersji ulotki w formacie PDF*” na stronie 38.

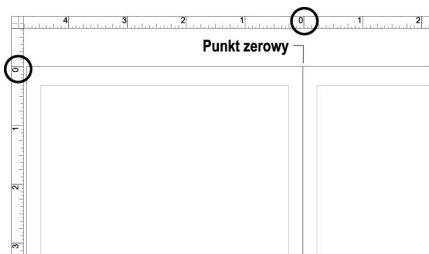

To okno publikacji przedstawia 1. stronę niezatytułowanej publikacji z określonymi wymiarami i wyznaczonymi liniami

pomocniczymi marginesów. Jeśli nie wprowadzimy innych ustawień, strona numer 1 publikacji dwustronnej zostaje przypisana pierwszej prawej stronie publikacji.

- Wybierz *File/Save As* i wpisz `04Work.pmd` w nazwie pliku, otwórz katalog *Rozdział 04* (jeśli nie był jeszcze otwarty) i kliknij *Save*.
- Kliknij ikonę strony 2., żeby zobaczyć składające się do siebie strony 2. i 3.

Punkt zerowy jest zrównany z przecięciem górnych wewnętrznych krawędzi stron składających się do siebie. (W poprzednich rozdziałach składane były jednostronne publikacje, w których punkt zerowy pokrywał się z lewym górnym narożnikiem strony).

Ustawianie preferencji

Ponieważ do rysowania linii pomocniczych wykorzystywane są linijki, warto wybrać system miar, zanim rozpoczniemy opracowanie rozkładu stron. Na tym etapie zmniejszymy również rozmiar, poniżej którego w widoku układu (*layout view*) PageMaker wyświetla tekst jako szare linie.

- Wybierz *File/Preferences/General*.

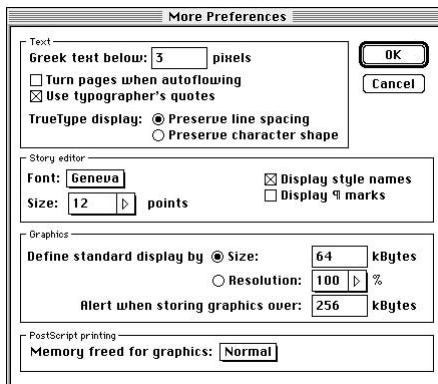
 Aby otworzyć okno dialogowe *Preferences*, kliknij dwukrotnie wskaźnikiem.

- W oknie dialogowym *Preferences* zarówno w polu *Measurements In*, jak i *Vertical Ruler* wybierz *Picas*, a następnie kliknij *More*.

Pamiętaj: 22p9 oznacza 22 pica i 9 punktów.

- W oknie dialogowym *More Preferences*, w polu *Greek Text Below* ustaw 3. Dla wszystkich pozostałych ustawień pozostaw wartości domyślne. Trzymając wciśnięty

klawisz *Shift* (Windows) lub *Option* (Macintosh), kliknij *OK*, żeby pozamykać okna dialogowe.

Ustawianie różnej szerokości kolumn

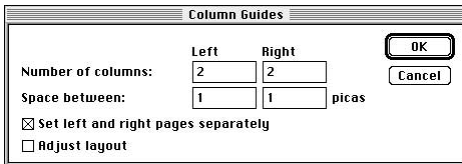
Kiedy PageMaker ma zadane wstawienie kilku kolumn na stronie, tworzy automatycznie kolumny o równej szerokości. W naszym projekcie pojawiła się potrzeba wprowadzenia kolumn o różnej szerokości, co zostanie dokonane dzięki przeciągnięciu wskaźnikiem linii pomocniczych kolumn w požądane miejsca.

- Kliknij ikonę strony wzorcowej () w lewym dolnym narożniku okna publikacji.

PageMaker wyświetla sąsiadujące ze sobą strony wzorcowe i podświetla ikonę strony wzorcowej. Strony te wyświetlają linie pomocnicze marginesów, takie jakie zostały przez nas określone w oknie dialogowym *Document Setup*, a punkt zerowy znajduje się na przecięciu górnych wewnętrznych krawędzi sąsiadujących stron.

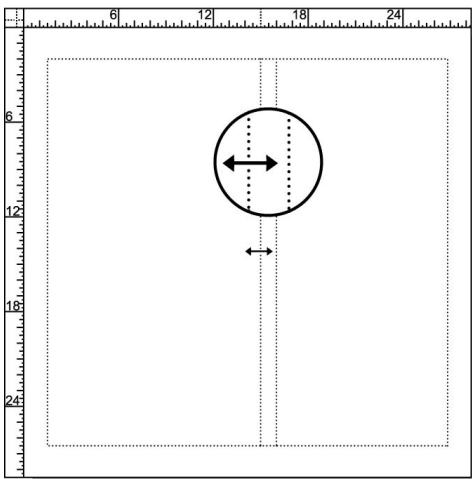
- Wybierz *Layout/Column Guides*, a następnie wpisz 2 w polu *Number of Columns*, zaznacz opcję *Set Left and Right Pages Separately* (żeby zobaczyć, że możliwe jest ustawianie innej liczby kolumn na stronie lewej i prawej), a następnie kliknij *OK* (patrz pierwszy rysunek na następnej stronie).

PageMaker automatycznie utworzy kolumny o równej szerokości, wypełniając cały obszar między liniami pomocniczymi marginesów.

W kolejnym kroku przesuniemy linie pomocnicze kolumn. Zachowanie określonej odległości między kolumnami jest możliwe dzięki temu, że linie pomocnicze kolumn położonych obok siebie przesuwają się razem. Ważne, by przeciągać i ustawiać pozycję odpowiedniej linii pomocniczej. Podane położenie dotyczy prawej linii pomocniczej dla kolumny 1., a nie lewej linii kolumny 2.

- Wybierz wskaźnik (jeśli go jeszcze nie wybrałeś). Na prawej stronie wzorcowej umieść wskaźnik na prawej linii pomocniczej kolumny w 1. kolumnie (patrz poniższy rysunek). Następnie przeciągnij tę linię, aż zrówna się mniej więcej z oznaczeniem 15p na linijce poziomej.

- Na lewej stronie wzorcowej przeciągnij prawą linię pomocniczą kolumny w 1. kolumnie, aż zrówna się mniej więcej z oznaczeniem -13p6 na linijce poziomej.

Uwaga: Ponieważ lewa strona znajduje się po lewej stronie punktu zerowego, wszystkie wartości współrzędnej X dla punktów na lewej stronie będą mniejsze od zera lub mu równe.

- Wybierz *File/Save*.

Rysowanie koła

Po narysowaniu małego koła posłużymy się paletą sterującą do zmiany jego rozmiaru, a następnie paletą kolorów do wypełnienia go kolorem czarnym.

- Powiększ widok lewej dolnej części lewej strony wzorcowej.
- Wybierz narzędzie *Ellipse* (○) w palecie narzędzi, a następnie, trzymając wciśnięty klawisz *Shift* (żeby narysowana elipsa była okręgiem), przeciągnij kursorem, żeby narysować małe kółko, którego dokładne wymiary nie są w tej chwili istotne.
- W palecie sterującej sprawdź, czy przycisk *Scaling* jest na pewno przełączony na skalowanie proporcjonalne (☑). Wpisz 1p2 w polu *W* (*width* — szerokość) i naciśnij klawisz *Tab*. (Ponieważ zaznaczone jest skalowanie proporcjonalne, PageMaker automatycznie wstawia 1p2 w polu *H* — *height*, czyli wysokość). Naciśnij klawisz *Enter* lub *Return*, żeby zmienić rozmiar koła.
- W palecie kolorów kliknij przycisk *Both* (☑) i kliknij *[Black]*, żeby kolor czarny został zastosowany do linii tworzącej okrąg i jego wypełnienia.

Koło to, znajdując się na stronach wzorcowych, posłuży jako obramowanie do numerów stron.

- Wybierz *File/Save*.

Ustawianie automatycznej numeracji stron

Aby automatycznie numerować wszystkie strony tej publikacji, na stronach wzorcowych umieścimy znaczniki numeru strony. Po umieszczeniu takiego znacznika w czarnym kółku na lewej stronie, skopiujemy oba te obiekty i wkleimy je na prawej stronie, a następnie odwrócimy kolory.

- Wybierz narzędzie tekstowe (T) i, przeciągając kursorem, zdefiniuj blok tekstowy na czarnym okręgu, tak by szerokości tych obiektów były przybliżone (dokładna wysokość nie jest istotna).

Jeśli kursor przeskakuje na linię pomocniczą kolumny, przeciągnij ponownie kursorem nad okręgiem.

Aby tekst mógł wyróżniać się na tle wypełnionego okręgu, konieczne będzie odwrócenie jego koloru (*reverse*). Atrybuty tekstu zostaną ustawione przed wpisaniem znacznika numeru stron, co sprawi, że będziemy widzieli, co wpisujemy.

2. W palecie sterującej wybierz czcionkę AGaramond (Regular) w polu *Font*. Następnie wpisz 9 w polu *Size* (1T). Kliknij przycisk *Bold* (B), a następnie przycisk *Reverse* (R).

Pamiętaj, że, klikając przycisk w palecie sterującej, sprawiasz, iż PageMaker zastosuje wpisane wartości i jednocześnie przeprowadzi operację oznaczoną tym przyciskiem.

Uwaga: W związku ze sposobem definiowania czcionek, kiedy stosujemy pogrubienie do AGaramond, wówczas PageMaker tak naprawdę posługuje się czcionką AGaramond Semibold. Na komputerach Macintosh ten sam efekt uzyskujemy, wybierając bezpośrednio AGaramond Semibold.

3. Trzymając wciśnięty klawisz *Ctrl* i *Alt* (Windows) lub *Command* i *Option* (Macintosh), napisz p.

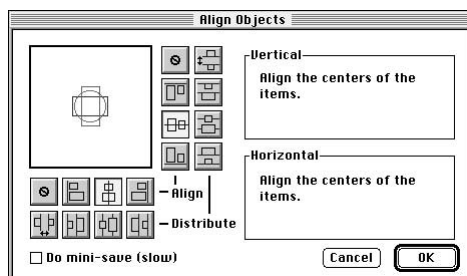
Znacznik numeru strony LM (*left master* — lewa strona wzorcowa) wyświetli się na czarnym wypełnionym okręgu w miejscu, gdzie pojawią się numery stron.

W kolejnym kroku posłużymy się funkcją wyrównywania obiektów aplikacji PageMaker i zastosujemy ją do wyśrodkowania tekstu względem okręgu. Najpierw jednak konieczne będzie wyśrodkowanie tekstu w bloku tekstowym. Aby wyśrodkować tekst w wierszu linotypowym, powiększymy interlinię, a później zmienimy parametr wyrównywania z wyrównania do lewej na wyśrodkowanie.

4. Mając kursor nadal wstawiony w tekście, wybierz *Edit/Select All*. W palecie sterującej wpisz 15 w polu *Leading* (1A). Kliknij przycisk *Paragraph-view* (¶), a następnie — przycisk *Center-align* (☞).
5. Wybierz wskaźnik i, przeciągając kursorem, zaznacz zarówno czarne koło, jak i znacznik numeru strony.

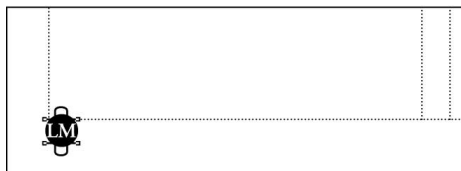
Jeśli zaznaczył się tylko jeden z obiektów, przeciągnij ponownie, ale tym razem rozpocznij przeciąganie w większej odległości od obiektów, tak by objąć ich ramki ograniczające.

6. Wybierz *Element/Align Objects* (Windows) lub *Element/Align* (Macintosh). Kliknij przyciski *Center-Align* zarówno w pionie, jak i w poziomie, a następnie — przycisk *OK*.

7. Mając nadal zaznaczone oba obiekty, zaznacz środkowy punkt odniesienia na ikonie *Proxy* w palecie sterującej. Wpisz -26p3 w polu *X* i 26p11 w polu *Y*, a następnie naciśnij przycisk zastosowania zmian (Apply), żeby wyrównać środek obiektów z określoną właśnie pozycją w układzie współrzędnych.

Pamiętaj: Jeśli nie zostanie to zaznaczone w tekście, punkt odniesienia na ikonie *Proxy* w palecie sterującej powinien być kwadratowym punktem, a nie strzałką.

8. Wybierz *File/Save*.

Kopiowanie znacznika numeru strony

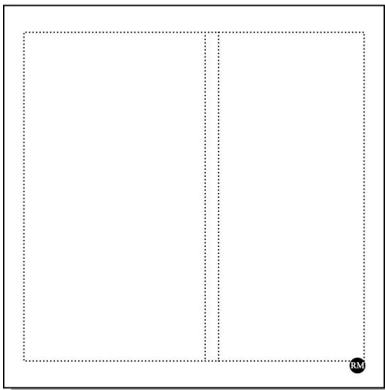
Ponieważ publikacja ta złożona jest ze stron składających się do siebie, kolejnym etapem będzie skopiowanie znacznika lewej strony wzorcowej i wklejenie go na prawą stronę wzorcową.

1. Mając wybrany wskaźnik, przeciągnij kursorem, żeby zaznaczyć zarówno czarne kołko, jak i znacznik numeru stron. Wybierz *Edit/Copy*.
2. Trzymając wciśnięty klawisz *Alt* (Windows) lub *Option* (Macintosh), kliknij dwukrotnie lupe (🔍), żeby włączyć widok *Fit-in-Window*.
3. Mając nadal zaznaczoną lupe, przeciągnij kursorem po przekątnej prawej górnej ćwiartki prawej strony wzorcowej.
4. Wybierz *Edit/Paste*.

PageMaker wklei okrąg i znacznik numeracji stron na prawej stronie wzorcowej. Zwróć uwagę, że znacznik numeru stron zmienia się automatycznie na *RM* (*right master* — prawa strona wzorcowa).

Uwaga: Znaczniki numeru strony umieszczone na obszarze roboczym wyświetlają się jako *PB* (*pasteboard* — obszar roboczy).

5. Mając nadal zaznaczone czarne koło i znacznik numeru strony, w paletce sterującej sprawdź, czy na pewno na ikonie *Proxy* zaznaczony jest środkowy punkt odniesienia, a następnie wpisz 26p3 w polu *X* i 26p11 w polu *Y*, później kliknij przycisk *Enter* lub *Return*.

Ponieważ koło i znacznik numeru stron będą położone na czarnym prostokącie, konieczne będzie odwrócenie kolorów tych dwu obiektów.

6. Wybierz narzędzie tekstowe (**T**) i kliknij dwukrotnie znacznik numeru strony *RM*, żeby go zaznaczyć. W paletce sterującej kliknij przycisk *Character-view* (**T**). Następnie kliknij przycisk *Reverse* (**R**), żeby anulować jego zaznaczenie (i przywrócić tym samym kolor czarny).

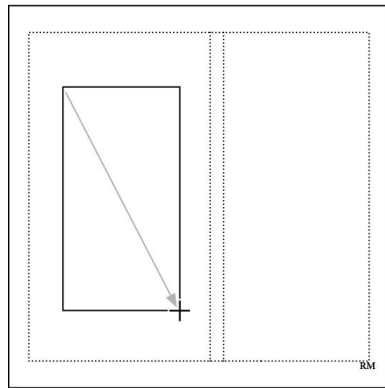
Przycisk *Reverse* przełącza kolor tekstu między kolorem papieru a czarnym. Zanim nie odwrócimy koloru koła, znacznik numeru stron nie będzie widoczny.

7. Wybierz wskaźnik, wciśnij klawisze *Ctrl* (Windows) lub *Command* (Macintosh) i kliknij dwukrotnie, żeby zaznaczyć czarne koło. (Pierwsze kliknięcie zaznacza blok tekstowy; drugie kliknięcie zaznacza czarne koło). W paletce kolorów sprawdź, czy na pewno zaznaczony jest przycisk *Both* (**B**) oraz zaznacz kolor [*Paper*].
8. Wybierz *File/Save*.

Rysowanie prostokąta

W kolejnym kroku utworzymy prostokąt, który wypełni prawą stronę prawej strony wzorcowej. Prostokąt ten wypełnimy kolorem czarnym, a następnie zmienimy kolejność elementów w stosie, tak by czarny prostokąt znalazł się pod kołem i znacznikiem numeru strony.

1. Kliknij dwukrotnie narzędzie *Hand* (**H**). (Jest to kolejny skrót do otrzymania widoku dopasowania do okna).
2. Wybierz narzędzie *Rectangle* (**R**) i na prawej stronie wzorcowej narysuj prostokąt dowolnych wymiarów.

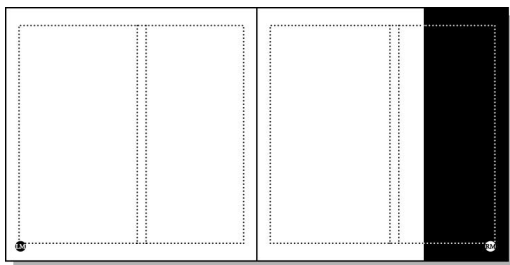
Będziemy się teraz posługiwać paletą sterującą do przesuwania tego prostokąta do prawej krawędzi strony oraz do zmiany jego wymiarów

3. W palecie sterującej wybierz punkt odniesienia w prawym górnym rogu na ikonie *Proxy*. Kliknij przycisk *Scaling*, żeby przestawić tę opcję na skalowanie nieproporcjonalne (\square :). Wpisz 28p4 w polu X, 0 w polu Y, 9p6 w polu W oraz 28p6 w polu H, a następnie naciśnij klawisz zastosowania zmian (\square).
4. W palecie kolorów zaznacz przycisk *Both* (\square), a następnie wybierz *[Black]*, żeby zastosować kolor czarny do zarysu i wypełnienia prostokąta.

Czarny prostokąt przykryje białe koło i znacznik numeru stron.

5. Mając nadal zaznaczony prostokąt, wybierz *Element/Arrange/Send to Back*, żeby w stosie umieścić czarny prostokąt pod kołem i znacznikiem numeru strony.

Projekt stron wzorcowych został ukończony, a więc teraz możemy przystąpić do złożenia okładki książeczki.

6. Wybierz *File/Save*.

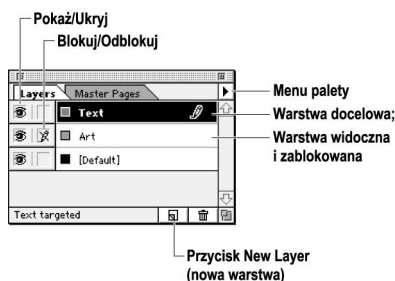
Składanie okładki książeczki

Elementy strony wzorcowej zostaną ukryte na stronie 1. (okładka książeczki), po czym utworzymy dwie warstwy umożliwiające odseparowanie ilustracji od tekstu. Kolejnym etapem będzie podzielenie strony na ćwiartki, umieszczenie na nich czterech fotografii, a następnie utworzenie obramowanego tytułu i podtytułu.

Jak wyglądają warstwy w wersji ostatecznej?

Zanim utworzymy warstwy w naszej książeczce, przyjrzyjmy się, jak kwestia ta została rozwiązana w wersji ostatecznej.

1. Wybierz *Window/04Final.pmd*, żeby przejść do ostatecznej wersji publikacji. (W systemach z rodziny Windows ścieżka dostępu do pliku wyświetla się z nazwą pliku w menu Windows).
2. Jeśli trzeba, kliknij ikonę strony 1., żeby obejrzeć przednią okładkę książeczki.
3. Wybierz *Window/Show Layers*.

Warstwy pozwalają na wydzielenie podobnych elementów i traktowanie ich jako całości bez potrzeby grupowania. Kiedy elementy znajdują się w danej warstwie, możliwe jest ich wyświetlenie, ukrycie, zablokowanie czy nawet zmiana ich kolejności w stosie względem pozostałej części publikacji. Przy tworzeniu tej książeczki warstwy posłużą do przyspieszenia odświeżania widoku ekranu i ułatwienia opracowania rozkładu. Najpierw w warstwie ilustracji (*Art*) umieszczone zostaną fotografie, po czym warstwa ta zostanie ukryta, kiedy opracowywana będzie warstwa tekstu. Kiedy zaistnieje konieczność wyświetlenia obu warstw, można szybko zablokować jedną z nich, żeby nie obawiać się przypadkowego nieodwracalnego przesunięcia któregoś z obiektów.

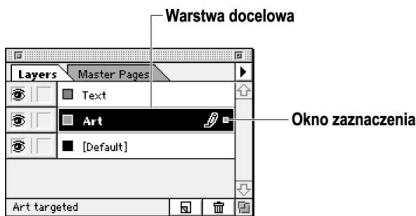
4. Kliknij ikonę oka (\square) w warstwie *Art*.

PageMaker ukryje warstwę *Art* w całej publikacji, a nie tylko na wyświetlonej stronie. Warstwa ukryta nie zostanie również wydrukowana.

5. Kliknij ikonę 2. strony, a następnie kliknij, żeby wyświetlić ikonę oka warstwy *Art*, by ponownie oglądać obrazy.

Określania, który element należy do której warstwy, dokonujemy przez zaznaczenie tego elementu.

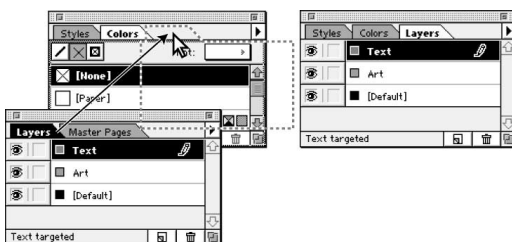
6. Zaznacz obraz znajdujący się za spisem treści na stronie 2.

Warstwa zawierająca zaznaczony element staje się warstwą docelową (*target layer*). (Zostaje ona podświetlona i znajduje się na niej ikona ołówka). Małe okno zaznaczenia (*selection box*) obok ikony ołówka informuje, że zaznaczony element znajduje się w tej warstwie. Zwróć uwagę, że kolor uchwytyłów zaznaczonego obrazu odpowiada kolorowi przypisanemu danej warstwie.

Przy tworzeniu książeczki trzema najczęściej wykorzystywanymi paletami będą paleta warstw, stylów i kolorów (odpowiednio: *Layers*, *Styles* i *Colors*). Można je ze sobą połączyć, uzyskując w ten sposób więcej miejsca.

7. Przeciągnij zakładkę *Layers* do palety *Styles* i *Colors*, a następnie kliknij przycisk zamykania okna palety *Master Pages*.

Tworzenie warstw

Możemy teraz przystąpić do tworzenia dwóch nowych warstw w naszej książeczce.

1. Wybierz *File/Close*, żeby zamknąć plik *04Final.pmd* i powrócić do naszej publikacji. Jeśli program zapyta, czy przed zamknięciem zapisać zmiany, kliknij *No*.

Ta nowa publikacja już zawiera domyślną warstwę (o nazwie *Default*). Ponieważ warstwa *Default* była jedyną warstwą, jaka istniała podczas tworzenia stron wzorcowych, więc wszystkie ich elementy zostały automatycznie w niej umieszczone. Elementy stron wzorcowych mogą się znaleźć w dowolnej warstwie, a z wyjątkiem kolejności w stosie będą się zachowywały tak samo jak każdy inny element w tej warstwie. Trzeba jednak pamiętać, że elementy strony wzorcowej zawsze wyświetlają się na samym dole w kolejności w stosie, niezależnie od warstwy, w której się znajdują.

W naszej publikacji elementy stron wzorcowych pozostaną w warstwie *Default*.

2. Kliknij przycisk *New Layer* (ikonka) na dole palety *Layers*, wpisz *Art* w polu *Name*, a następnie kliknij *OK*.

Kolejną warstwę utwórz, posługując się menu palety warstw.

3. Wybierz *New Layer* z menu palety *Layers*, wpisz *Text* w polu *Name*, a następnie kliknij *OK*.

Kolejność warstw w stosie odzwierciedla się w ich kolejności w paletce: warstwa na spodzie w paletce jest najniższą warstwą w publikacji. Ponieważ tekst w naszej książeczce pojawia się na wszystkich obrazach, warstwa tekstu została utworzona jako warstwa na samej górze.

Ukrywanie i wyświetlanie elementów stron wzorcowych

Elementy stron wzorcowych mogą być wyświetlane dla każdej ze stron z osobna. Ponieważ projekt nie przewiduje tych elementów na okładce, należy anulować zaznaczenie opcji wyświetlania ich na 1. stronie.

1. Kliknij ikonę strony 1., żeby zobaczyć okładkę książeczki.

Ponieważ elementy strony wzorcowej wyświetlają się automatycznie na każdej stronie publikacji, również i na tej pierwszej stronie książeczki znalazły się wszystkie elementy prawej strony wzorcowej.

Ukrycie elementów strony wzorcowej jest prostą czynnością.

- Wybierz *View/Display Master Items*, żeby anulować zaznaczenie tej opcji.

Elementy tekstowe i graficzne, które utworzyliśmy, nie wyświetlą się, nie ma to jednak żadnego wpływu na wyświetlanie się niedrukowalnych linii pomocniczych (marginesów, kolumn i linijek). Gdyby w tym momencie wydrukować tę stronę, nie pojawiłby się na niej żaden element stron wzorcowych.

Umieszczanie i przycinanie grafiki

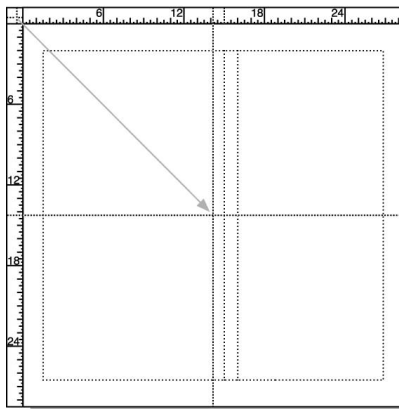
Po podzieleniu przedniej okładki na cztery części w każdej z nich umieścimy fotografię. Fotografie, których użyjemy, zostały przygotowane w aplikacji Adobe Photoshop za pomocą nadania jednego koloru obrazom w skali szarości, a następnie zmianę rozmiaru i zapisanie każdego obrazu w formacie TIFF w rozdzielczości 100 dpi.

- Z poziomej linijki „wyciągnij” linię pomocniczą na wysokości *14p3*. Z pionowej linijki „wyciągnij” linię pomocniczą na wysokości *14p2*, dzięki czemu strona książeczki zostanie podzielona na ćwiartki.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w rozdziale 1., punkt zerowy (przecięcie linijki pionowej z poziomą) można przesunąć w dowolne miejsce na stronie. Aby ułatwić sobie wyrównywanie naszych czterech fotografii na okładce, przesuniemy punkt zerowy z lewego górnego narożnika strony na sam jej środek. Każdy obraz będzie więc posiadał narożnik, który dotyka punktu zerowego, co znacznie ułatwi określanie ich dokładnego położenia w palecie sterującej.

- Wybierz wskaźnik i umieść go na punkcie zerowym, następnie przeciągnij kursorem, żeby punkt zerowy zrównał się z przecięciem linii pomocniczych linijek, które przed

chwilą zostały utworzone. Pozycję sprawdzaj w palecie sterującej; *X* powinien wynosić *14p2*, a *Y* powinien wynosić *14p3*.

- Sprawdź, czy na pewno warstwą docelową jest warstwa *Art*. Jeśli nie, kliknij, żeby ją zaznaczyć.
- Wybierz *File/Place* i kliknij dwukrotnie plik *04ArtA.tif* w katalogu *Rozdział 04*.
- Kiedy wyświetli się ikona załadowanej grafiki, kliknij lewą górną ćwiartkę strony, żeby umieścić na niej zaznaczoną fotografię.

Ponieważ fotografie będą sięgać aż do krawędzi strony, każda z nich otrzymała takie wymiary, by pokrycie mogło nachodzić na krawędzie strony. Ze względu na konieczność obejrzenia faktycznego projektu okładki będziemy przycinać każdą fotografię, żeby zrównać ją z krawędziami strony. Kiedy książeczka będzie ukończona, jednym z zadań przygotowujących ją do druku będzie ponowne odsunięcie przycinających prostokątów, czyli odzyskanie efektu „pełnego pokrycia”.

Zanim przystąpimy do przycinania obrazów, konieczne będzie umieszczenie ich na stronie.

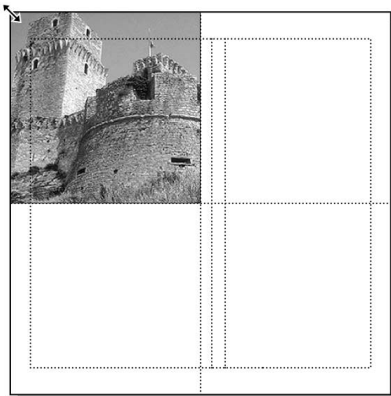
- W palecie sterującej wybierz prawy dolny punkt odniesienia na ikonie *Proxy*, wpisz *O* zarówno w polu *X*, jak i *Y*, a następnie kliknij *Enter* lub *Return*, żeby wyrównać prawy górny narożnik fotografii z punktem zerowym.

Podczas przycinania obrazów precyzja będzie istotna z dwóch względów. Wszystkie obrazy na okładce będą skopiowane i wklejone na tylną okładkę. Jeśli zostaną precyzyjnie przycięte, żeby pasowały do strony, wówczas

łatwiej będzie je również umieścić na tylnej okładce. Dodatkowo przy ostatecznym drukowaniu książeczki krawędzie stron będą przylegać do siebie, a nie pokrywać się. Jeśli obrazy nie zostałyby dokładnie przycięte, wówczas mogłyby nachodzić na przylegające strony w arkuszu drukarskim lub nie wydrukować się do samego zagięcia kartek. Jest to skądinąd kolejny przykład na to, że konsultacje z dostawcą usług poligraficznych są koniecznością przed przystąpieniem do opracowania rozkładu.

7. Jeśli trzeba, ponownie zaznacz fotografię. Wybierz narzędzie służące do przycinania (*Cropping*) () i umieść je nad lewym górnym uchwytem fotografii, upewniając się, że widać ten uchwyt w środku narzędzia *Cropping*. Przycisk myszy trzymaj wciśnięty do momentu, gdy ikona narzędzia zamieni się w podwójną strzałkę.
8. Trzymając przycisk myszy nadal wciśnięty, przeciągnij kursorem w dół i w prawo aż do lewego górnego narożnika strony. Zwolnij przycisk myszy, gdy w paletce sterującej wyświetlą się wartości $14p2$ w polu W i $14p3$ w polu H .

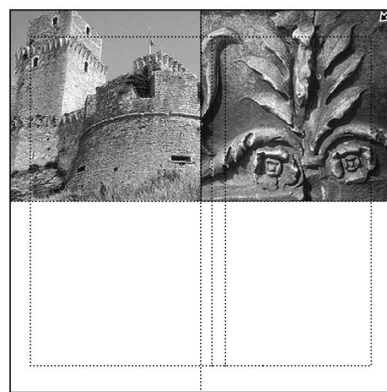
PageMaker przytnie w tym momencie widok fotografii.

Umieszczanie i przycinanie pozostałych trzech fotografii

Umieszczając każdą z pozostałych trzech fotografii, przycinaj je, by zrównały się z krawędziami strony.

1. Wybierz *File/Place* i kliknij dwukrotnie plik *04ArtB.tif* w katalogu *Rozdział 04*.
2. Kiedy wyświetli się ikona załadowanej grafiki, kliknij prawą górną ćwiartkę strony, żeby umieścić na niej zaznaczoną fotografię.
3. W paletce sterującej wybierz lewy dolny punkt odniesienia na ikonie *Proxy*, wpisz 0 zarówno w polu X , jak i Y , a następnie kliknij *Enter* lub *Return*, żeby wyrównać prawy górny narożnik fotografii z punktem zerowym.
4. Wybierz narzędzie *Cropping* () i umieść je nad prawym górnym uchwytem fotografii, a następnie przeciągnij w dół i w lewo aż do prawego górnego narożnika strony. Sprawdź, czy w paletce sterującej wyświetliły się wartości $14p2$ w polu W i $14p3$ w polu H .

5. Wybierz *File/Place* i kliknij dwukrotnie plik *04ArtC.tif* w katalogu *Rozdział 04*.
6. Kiedy wyświetli się ikona załadowanej grafiki, kliknij lewą dolną ćwiartkę strony, żeby umieścić na niej zaznaczoną fotografię.
7. W paletce sterującej wybierz prawy górny punkt odniesienia na ikonie *Proxy*, wpisz 0 zarówno w polu X , jak i Y , a następnie kliknij *Enter* lub *Return*.

Do przycięcia kolejnych dwóch obrazów posłużymy się paletą sterującą.

8. Kliknij przycisk *Cropping* () w paletce sterującej. Mając nadal zaznaczony prawy górny punkt odniesienia, wpisz wartości $14p2$ w polu W i $14p3$ w polu H , a następnie kliknij przycisk zastosowania zmian ().

9. Wybierz *File/Place* i kliknij dwukrotnie plik *04ArtD.tif* w katalogu *Rozdział 04*.
10. Umieść ikonę załadowanej grafiki w prawej dolnej ćwiartce strony i pozwól jej „przykleić się” do punktu zerowego. Następnie kliknij, żeby umieścić tam fotografię.
11. W palecie sterującej zaznacz lewy górny punkt odniesienia na ikonie *Proxy*, wpisz wartości $14p2$ w polu *W* i $14p3$ w polu *H*. Następnie kliknij przycisk zastosowania zmian.

12. Wybierz *File/Save*.

Tworzenie ramki z obwódką dla tytułu

Obok narzędzi służących do rysowania prostokątów, elips i wielokątów w palecie narzędziowej znajduje się również odpowiadające im narzędzie do rysowania ramek (*Frame*). Podobnie jak standardowe kształty w aplikacji *PageMaker*, także i ramki posiadają kontur i wypełnienie. Jednak w przeciwieństwie do tych kształtów standardowych ramki mogą posiadać również zawartość i jest nią albo tekst, albo grafika. Ramki ułatwiają umieszczanie obiektów i tekstu w granicach innych kształtów oraz mogą służyć do rezerwowania miejsca w szablonach lub w trakcie fazy projektowania publikacji.

W kolejnym kroku w warstwie tekstowej utworzymy ramkę z obwódką, w której znajdzie się tytuł książeczki.

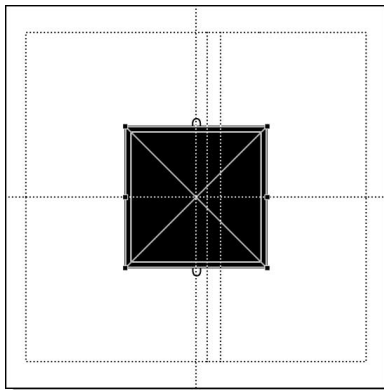
1. W palecie warstw wybierz warstwę *Text*. Następnie kliknij ikonę oka () warstwy *Art*, żeby chwilowo ukryć obrazy.

2. Wybierz narzędzie służące do rysowania prostokątnej ramki (*Rectangle Frame*) i przeciągnij kursorem, żeby na środku strony narysować ramkę dowolnych rozmiarów.
3. W palecie sterującej wybierz środkowy punkt odniesienia na ikonie *Proxy*, wpisz wartości 0 zarówno w polu *X*, jak i *Y* (żeby umieścić ramkę na środku strony) oraz wpisz $9p7$ zarówno w polu *W*, jak i *H* (żeby zmienić rozmiary ramki) i naciśnij *Enter* lub *Return*.
4. Kliknij zakładkę palety kolorów i sprawdź, czy na pewno podświetlony jest przycisk *Both* (). Następnie wybierz *[Black]*, żeby zastosować kolor czarny do konturów i wypełnienia ramki.
5. Wybierz *Element/Stroke/6-pt triple line*, żeby wstawić potrójną obwódkę.

Na tym etapie należy ustawić opcje ramki. Kontrolują one pozycję zawartości ramki w jej granicach. Tekst w ramce można wyśrodkować w pionie lub wyrównać jego górę czy dół z górą lub dołem ramki. Można również określić odsunięcie tekstu od krawędzi ramki.

6. Mając nadal zaznaczoną ramkę, wybierz *Element/Frame/Frame Options*. Wybierz *Center* dla opcji *Vertical Alignment*, a wcięcia (*Top*, *Bottom*, *Left* i *Right*) ustaw na 0 , a następnie kliknij *OK*.

Uwaga: Opcje *Vertical Alignment* i *Offsets* są dla ramki jedynymi opcjami, które odnoszą się do tekstu. Pozostałe opcje mają zastosowanie do grafiki umieszczonej w ramce.

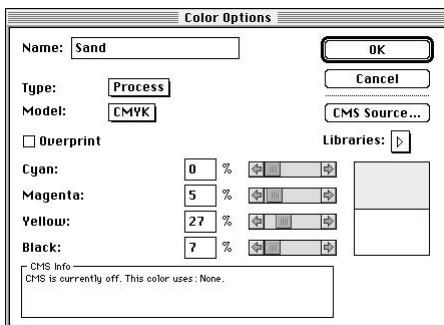
7. Wybierz *File/Save*.

Definiowanie kolorów rozbarwianych

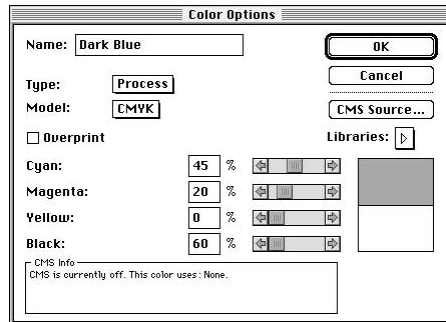
Książeczka domaga się zastosowania dwóch kolorów, które opracujemy, tak by odpowiadały naszym potrzebom. Zanim zdefiniujemy kolory rozbarwiane (*process colors*), usuniemy z palety wszystkie nieużywane kolory.

1. Wybierz *Utilities/Define Colors* i kliknij przycisk *Remove Unused*. Jeśli program poprosi o potwierdzenie, kliknij *Yes to All*, żeby usunąć wszystkie niewykorzystywane kolory, a następnie kliknij *OK*, kiedy PageMaker wyświetli numery usuniętych kolorów i farb. (Nie zamykaj okna dialogowego *Define Colors*).
2. W oknie dialogowym *Define Colors* kliknij *New*. Wpisz *Sand* w polu *Name*, wybierz *Process* w polu *Type* oraz *CMYK* w polu *Model*. Następnie dla modelu CMYK wpisz takie wartości, jak pokazano na rysunku poniżej.

Naciskając klawisz *Tab*, możesz przeskakiwać między okienkami. (W systemie Windows naciskaj *Tab* dwukrotnie). Po wprowadzeniu wartości koloru czarnego (*Black*) naciśnij ponownie *Tab*, jeśli chcesz zobaczyć uzyskany kolor wyświetlony w okienku koloru.

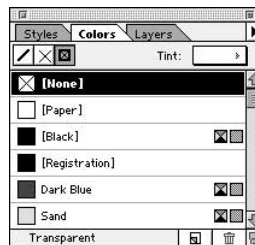

3. Kliknij *OK*, a następnie ponownie kliknij *New*.
4. Wpisz *Dark Blue* w polu *Name*, a następnie wpisz takie wartości dla modelu CMYK, jak pokazano na pierwszym rysunku w sąsiedniej kolumnie.
5. Trzymając wciśnięty klawisz *Shift* (Windows) lub *Option* (Macintosh), kliknij *OK*, żeby pozamykać okna dialogowe.

6. Kliknij przycisk maksymalizowania okna na górze palety kolorów, żeby wyświetlić całą paletę. (Kliknij ponownie, jeśli PageMaker zminimalizuje okno).

PageMaker dodał do palety nowe kolory: *Dark Blue* i *Sand*.

7. Wybierz *File/Save*.

Tworzenie tytułu

Kiedy już utworzymy tytuł, wyśrodkujemy go w przygotowanej wcześniej ramce z obwódką.

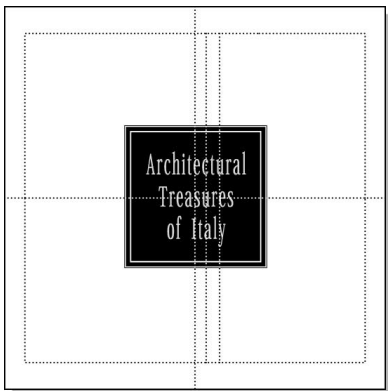
1. Wybierz narzędzie tekstowe (**T**) i kliknij we wnętrzu ramki, żeby umieścić w niej punkt wstawiania. W palecie sterującej dla opcji *Character-view* wybierz *Birch* w polu *Font*, wpisz 24 w polu *Size* (**T**), a następnie kliknij przycisk zastosowania zmian (**Apply**).
2. W palecie kolorów wybierz *Sand*, żeby ustawić ten kolor dla tekstu, który za chwilę wpiszesz do ramki.
3. Wpisz poniższy tekst, dzieląc wersy w następujący sposób za pomocą klawiszy *Enter* lub *Return*:

Architectural
Treasures
of Italy

- Wybierz *Edit/Select All*. W palecie sterującej wpisz .05 w polu *Kerning* (⌘+Y). Kliknij przycisk *Paragraph-view* (¶), a następnie kliknij przycisk *Center-align* (☐), żeby tekst w ramce wyśrodkować w poziomie.

Tekst w ramce jest zatem ładnie wyśrodkowany w poziomie, jednak w pionie jest nadal odrobinę przesunięty. Opcja dla ramki wyśrodkuje cały blok tekstu, w tym interlinię oraz ustawienia *Paragraph Space After* (odstęp po). Można albo obliczyć górny odstęp, żeby obniżyć tekst, albo zmienić opcję interlinii, podając inną lokalizację interlinii w wierszu linotypowym. Z trzech opcji interlinii tylko opcja *Top of Caps* zapewni najlepsze odstępy do wyśrodkowania tekstu w ramce w pionie.

- Mając nadal zaznaczony tekst, wybierz *Type/Paragraph*. Kliknij *Spacing* i wybierz *Top of Caps* w polu *Leading Method*. Trzymając wciśnięty klawisz *Shift* (Windows) lub *Option* (Macintosh), kliknij *OK*, żeby pozamykać okna dialogowe.

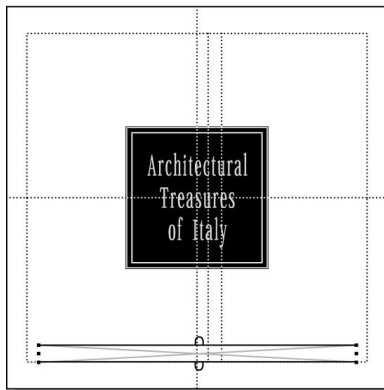
- Wybierz *File/Save*.

Umieszczanie podtytułu w ramce

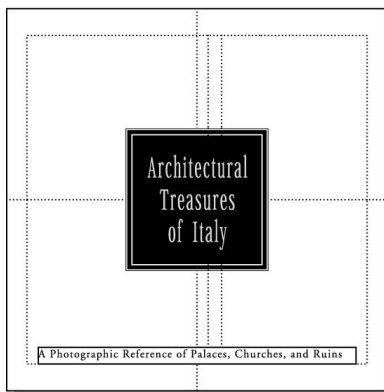
Najpierw utworzymy nową ramkę, w której następnie umieścimy podtytuł.

- Wybierz narzędzie do rysowania prostokątnych ramek (☒) i przeciągnij kursorem, żeby narysować prostokąt dowolnych rozmiarów poniżej istniejącej już czarnej ramki.

- W palecie sterującej sprawdź, czy na pewno zaznaczony jest środkowy punkt odniesienia na ikonie *Proxy*. Wpisz 0 w polu *X*, 11p8 w polu *Y*, 23p8 w polu *W* i 1p4 w polu *H*, a następnie naciśnij *Enter* lub *Return*, żeby zmienić rozmiar prostokąta i wyśrodkować go w poziomie.
- W palecie kolorów kliknij przycisk *Stroke* (☑). Sprawdź, czy na pewno zaznaczony jest *[Black]*.
- Mając nadal zaznaczoną ramkę, wybierz *Element/Frame/Frame Options*. Wybierz *Center* dla opcji *Vertical Alignment*, a wcięcia (*Top*, *Bottom*, *Left* i *Right*) ustaw na 0, a następnie kliknij *OK*.

- Mając nadal zaznaczoną ramkę, wybierz *File/Place*. Kliknij dwukrotnie plik *04TextA.doc* w katalogu *Rozdział 04*.

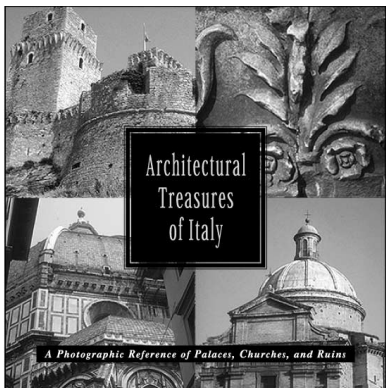

W ramce pojawi się podtytuł

6. Wybierz narzędzie tekstowe (**T**), kliknij trzykrotnie podtytuł, żeby go zaznaczyć, i wybierz *Type/Paragraph*.
7. Wybierz *Center for Alignment*. Kliknij *Spacing* i wybierz *Top of Caps* w polu *Leading Method*. Trzymając wciśnięty klawisz *Shift* (Windows) lub *Option* (Macintosh), kliknij *OK*, żeby pozamykać okna dialogowe.
8. W palecie sterującej kliknij przycisk *Character-view* (**T**), wpisz 10 w polu *Size* (**T**), 10 w polu *Leading* (**T**) i .06 w polu *Kerning* (**T**). Kliknij przycisk *Bold* (**B**) i *Italic* (**I**).

Aby lepiej ustawić podtytuł, zamienimy ramkę w pełny czarny prostokąt, a tekstowi nadamy kolor papieru. (Jak już mówiliśmy na początku tego rozdziału, kliknięcie przycisku *Reverse* w palecie sterującej jest jednoznaczne z nadaniem tekstowi koloru [*Paper*]).

9. Mając tekst nadal zaznaczony, wybierz [*Paper*] w palecie kolorów, żeby nadać podtytułowi kolor papieru. (Tekst ten nie będzie widoczny aż do momentu zmiany koloru prostokąta na czarny).
10. Wybierz wskaźnik, zaznacz prostokąt z podtytułem, kliknij przycisk *Fill* (X) w palecie kolorów, a następnie wybierz [*Black*].
11. Kliknij zakładkę palety warstw, kliknij, żeby wyświetlić ikonę oka (☑) warstwy *Art*, co spowoduje, że fotografie ponownie będą widoczne.

Przednia okładka została ukończona.

12. Wybierz *File/Save*.

Składanie pierwszej rozkładówki dwustronicowej

Na tym etapie pracy, oprócz umieszczania elementów tekstowych i graficznych, utworzymy również linijkę nad i pod akapitami, a także opracujemy i zastosujemy nowe style.

Umieszczanie grafiki

Kiedy grafika zostanie umieszczona i umiejscowiona na lewej stronie pierwszej rozkładówki dwustronicowej — arkusza, kolejnym krokiem będzie nadanie koloru opracowywanej ilustracji.

1. Kliknij ikonę 2. strony, żeby zobaczyć pierwszą rozkładówkę dwustronicową.
Punkt zerowy nadal pokrywa się z środkiem prawej strony.
2. Kliknij dwukrotnie kursor krzyżowy punktu zerowego (w lewym górnym narożniku okna publikacji), żeby przywrócić jego domyślną pozycję na górze, w miejscu przecięcia się krawędzi sąsiadujących stron.

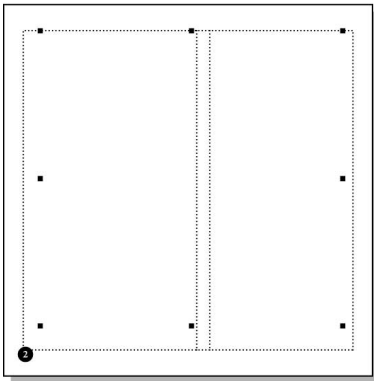
3. W palecie warstw wybierz warstwę *Art*, wybierz *File/Place* i kliknij dwukrotnie plik *04ArtE.tif* w katalogu *Rozdział 04*.
4. Kiedy wyświetli się ikona załadowanej grafiki, kliknij lewą górną ćwiartkę lewej strony (strona 2.), żeby umieścić na niej zaznaczoną ilustrację.
5. Mając wybrany wskaźnik, umieść go na ilustracji, wciśnij przycisk myszy i szybko przeciągnij kursorem po ilustracji, żeby

wyświetliła się jej ramka ograniczająca.

Ciągle trzymając wciśnięty przycisk myszy, przeciągnij ramkę ograniczającą, tak by jej górna krawędź pokryła się z linią pomocniczą górnego marginesu, umieść ją mniej więcej w równej odległości od lewej i prawej krawędzi strony.

6. Kliknij zakładkę palety kolorów, żeby ją uaktywnić. Wybierz *Sand*, żeby nadać ilustracji ten kolor.

Uwaga: Kolor można nadać bitmapowym obrazom monochromatycznym (1-bitowym) i w skali szarości, ale nie kolorowym obrazom bitmapowym.

7. Wybierz *File/Save*.

Tworzenie ramki z obwódką dla spisu treści

Kiedy utworzymy ramkę z obwódką przeznaczoną na spis treści, wówczas posłużymy się paletą sterującą do określenia jej rozmiaru i pozycji oraz nadania jej konturom i wypełnieniu koloru *Dark Blue*. Aby przekonać się, że przenoszenie elementów między warstwami jest łatwe, utworzymy tę ramkę w warstwie *Art* i przeniesiemy ją do warstwy *Text*.

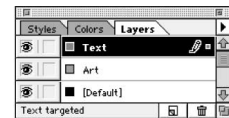
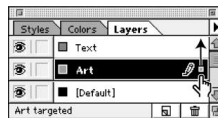
1. Wybierz narzędzie służące do rysowania prostokątnej ramki (*Rectangle Frame*) () , a następnie przeciągnij kursorem, żeby na lewej stronie (strona 2.) narysować prostokąt dowolnych rozmiarów.
2. W paletce sterującej sprawdź, czy na ikonie *Proxy* na pewno zaznaczony jest środkowy punkt odniesienia, wpisz $-14p2$ w polu *X*,

$14p3$ w polu *Y*, $12p6$ zarówno w polu *W*, jak i *H*, a następnie naciśnij *Enter* lub *Return*, żeby wprowadzić nowy rozmiar ramki i ją wyśrodkować.

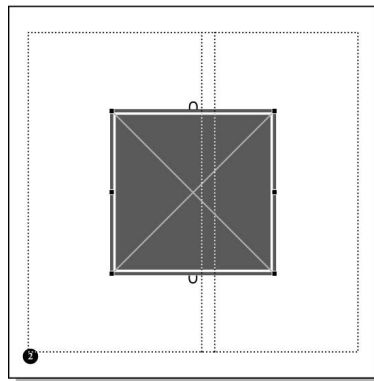
3. Wybierz *Element/Stroke/5-pt double line* (*heavy over light* — gruba nad cienką), określając w ten sposób obwódkę powstałej przed chwilą ramki.
4. W paletce kolorów sprawdź, czy na pewno zaznaczony jest przycisk *Both* () i wybierz *Dark Blue*, żeby nadać ten kolor konturowi i wypełnieniu ramki.
5. Kliknij zakładkę warstw, żeby ją uaktywnić.

Zwróć uwagę, że ramka pojawiła się na warstwie *Art*, czyli warstwie, która była warstwą docelową w momencie tworzenia tej ramki. Posługując się paletą warstw, z łatwością można przenosić obiekty z jednej warstwy do drugiej. Kiedy obiekt jest zaznaczony, na paletce pojawia się małe okno zaznaczenia. W celu przeniesienia obiektu do innej warstwy po prostu przeciągnij okno zaznaczenia do wybranej warstwy.

6. Mając nadal zaznaczoną ramkę (jako jedyny element zaznaczony na stronie), przeciągnij to małe okno zaznaczenia znajdujące się obok ikony ołówka na paletce do warstwy *Text*.

PageMaker przesunie ramkę do warstwy *Text*.

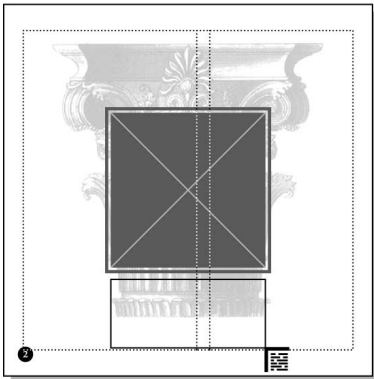

7. Wybierz *File/Save*.

Umieszczanie spisu treści

Kiedy już spis treści zostanie umieszczony na stronie, sformatujemy tekst i przyłączymy go do ramki.

1. Wybierz *File/Place* i kliknij dwukrotnie plik *04TextB.doc* w katalogu *Rozdział 04*.
2. Kiedy wyświetli się ikona załadowanego tekstu, przeciągnij kursorem poniżej niebieskiej ramki, żeby zdefiniować blok tekstowy, rozciągający się na jej szerokość (dokładna wysokość nie jest istotna), żeby umieścić w nim tekst.

3. Jeśli uchwyt dolnej rolety zawiera strzałkę skierowaną w dół, przeciągnij tę strzałkę w dół do momentu, aż wyświetli się cały wątek.
4. Wybierz narzędzie tekstowe (**T**), umieść punkt wstawiania w tym tekście i wybierz *Edit/Select All*.
5. W palecie sterującej wybierz *Birch* w polu *Font*, wpisz 15 w polu *Size (tT)*, 20 w polu *Leading (tA)* oraz .1 w polu *Kerning (tV)*, a następnie kliknij przycisk zastosowania zmian (☑).

Część tekstu może zniknąć z widoku, jest to zależne od rozmiaru otrzymanego bloku tekstowego (lub od tego, jak daleko pociągnąłeś dolny uchwyt rolety). Nie należy się tym martwić. Cały wątek i tak jest zaznaczony, chociaż może nie być wyświetlony.

6. Wybierz *Type/Paragraph*. Wybierz *Center* w polu *Alignment* i kliknij przycisk *Spacing*. Następnie wybierz *Top of Caps* dla opcji

Leading Method. Trzymając wciśnięty klawisz *Shift* (Windows) lub *Option* (Macintosh), kliknij *OK*, żeby pozamykać okna dialogowe.

7. Kliknij trzykrotnie pierwszy wiersz spisu treści, żeby go zaznaczyć. W palecie sterującej wpisz 23 w polu *Size* i kliknij przycisk *All Caps (C)*.

Nie martw się, jeśli tekst **WHAT'S INSIDE** wydaje się położony zbyt blisko drugiego wiersza. W kolejnym etapie między tymi dwoma wierszami umieścimy linijkę.

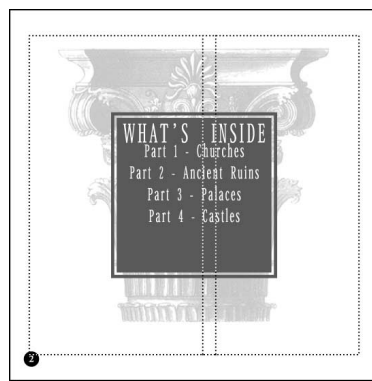
8. Wybierz *Edit/Select All*. W palecie kolorów wybierz *[Paper]*, żeby nadać spisowi treści kolor papieru.
9. Wybierz wskaźnik i kliknij spis treści (który jest już niewidoczny), żeby zaznaczyć go jako blok tekstowy. Wciśnij klawisz *Shift* i zaznacz także ramkę z obwódką.

☛ *Czasami jedynym sposobem na znalezienie na stronie tekstu w kolorze papieru jest zaznaczenie wszystkich elementów na tej stronie. (Mając wybrany wskaźnik, wybierz *Edit/Select All*). Tym sposobem można zobaczyć dokładnie, gdzie położony jest ten blok tekstowy.*

10. Wybierz *Element/Frame/Attach Content*.

PageMaker wstawi tekst w ramkę. Posługując się opcjami ramki, można tekst w ramce wyśrodkować w pionie.

11. Wybierz *Element/Frame/Frame Options*. Wybierz *Center* w opcji *Vertical Alignment*, wpisz 0 w polach wcięć (*Top, Bottom, Left i Right*) i kliknij *OK*.

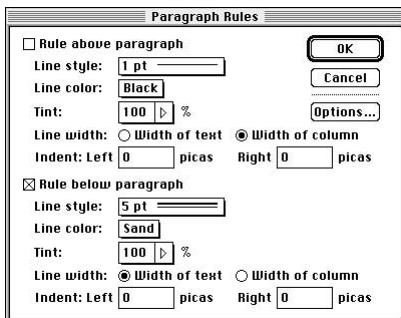

12. Wybierz *File/Save*.

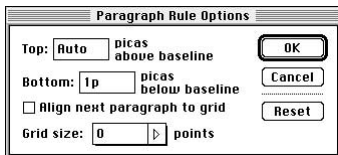
Tworzenie linijki pod akapitem

W kolejnym kroku utworzymy linijkę składającą się z podwójnej linii, która znajdzie się pod tytułem spisu treści. Chociaż linijka taka wygląda jak element graficzny, jest jednak atrybutem akapitu, który jest częścią tekstu, przesuwanym się, za każdym razem gdy przesuwa się tekst.

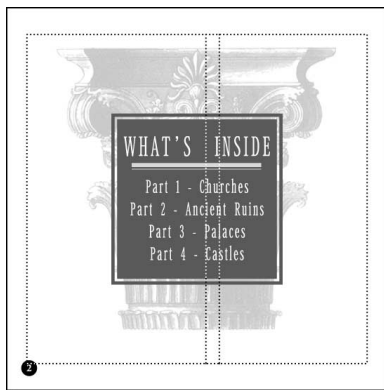
1. Wybierz narzędzie tekstowe ('T') i kliknij tekst **WHAT'S INSIDE**, żeby umieścić na nim punkt wstawiania. Wybierz *Type/Paragraph*, wpisz Op8 w polu *After*, a następnie kliknij przycisk *Rules*.
2. Wybierz *Rule Below Paragraph*, wybierz podwójną linię pięciopunktową (*heavy over light* — gruba nad cienką) w polu *Stroke Style*, wybierz *Sand* w polu *Stroke Color*, zaznacz opcję *Width of Text*, a następnie kliknij przycisk *Options*.

3. Wpisz 1 w polu *Bottom*, żeby zmienić domyślne ustawienie pionowe; wciśnij klawisz *Shift* (Windows) lub *Option* (Macintosh), żeby pozamykać okna dialogowe, i kliknij *OK*.

Uwaga: Przy pozycji *standardowej* (*Auto*) linijka pod akapitem jest umieszczona tak, by dolna krawędź linijki leżała wzdłuż dolnego odstępu międzywierszowego ostatniego wiersza tekstu. W zależności od interlinii zastosowanej do danego tekstu, duża wartość wprowadzona w polu *Picas Below Baseline* może zwiększyć rozmiar odstępu międzywierszowego ostatniego wiersza.

4. Wybierz *File/Save*.

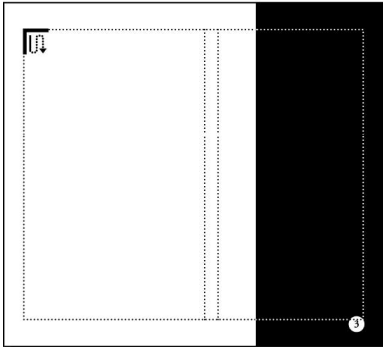
Półautomatyczny przepływ tekstu

Ponieważ przewidziano, że tekst zostanie rozmieszczony w charakterystycznych kolumnach tej publikacji, będzie on przepływał półautomatycznie, każdorazowo do jednej kolumny. Półautomatyczny przepływ tekstu wygląda niemal tak samo jak ręczny, z tym że ikona tekstu ładuje się automatycznie, gdy tekst wpłynie do kolumny. Prawdopodobnie pamiętasz, że opcja *Autoflow* powoduje, iż tekst przepływa automatycznie od jednej kolumny do drugiej.

1. Jeśli to konieczne, powiększ widok prawej strony (strona 3.), by zobaczyć ją w całości.
2. Wybierz *File/Place* i kliknij dwukrotnie plik *04TextC.doc* w katalogu *Rozdział 04*.
3. Umieść ikonę załadowanego tekstu w lewym górnym narożniku kolumny 1., pozwalając jej „przykleić się” do linii pomocniczych marginesów. Wciśnij klawisz *Shift* (żeby wywołać przepływ półautomatyczny), a następnie kliknij, żeby umieścić tekst. Zwolnij klawisz *Shift* (patrz pierwszy rysunek na następnej stronie).

Kiedy tekst wypełni kolumnę, automatycznie ikona załadowanego tekstu pojawi się ponownie.

4. Kliknij ikonę strony 4., żeby zobaczyć drugą rozkładówkę dwustronicową.

5. Na stronie prawej (strona 5.) umieść ikonę załadowanego tekstu w lewym górnym narożniku kolumny 1., pozwalając jej na „przyklejenie się” do linii pomocniczych marginesów. Wciśnij klawisz *Shift* (by wywołać przepływ półautomatyczny), a następnie kliknij, żeby umieścić tekst. Zwolnij klawisz *Shift*.
6. Kliknij ikonę strony 6., żeby przejść do trzeciej, ostatniej, rozkładówki dwustronicowej książeczki.
7. Posługując się tą samą techniką, umieść kolejną część wątku na 7. stronie. Pamiętaj, by załadowana ikona tekstu mogła „przykleić się” do linii pomocniczych marginesów.

Kiedy części te zostaną umieszczone, PageMaker ponownie wyświetli załadowaną ikonę tekstu, informując tym samym, że część wątku nie została jeszcze umieszczona. Na tym etapie nie musimy jej umieszczać. Po sformatowaniu tekstu przepłyniesz z powrotem na strony 3. i 5. Kiedy zrobi się dla niej miejsce, pozostała część wątku przepłynie automatycznie na stronę.
8. Kiedy wyświetli się ikona załadowanego tekstu, kliknij wskaźnik, żeby zatrzymać umieszczanie tekstu. (Tekst, który nie został umieszczony, nadal pozostaje częścią wątku).
9. Wybierz *File/Save*.

Formatowanie wątku

Najpierw, posługując się paletą sterującą, sformatujemy cały przed chwilą umieszczony wątek, a później wstępnie wyrównamy blok tekstowy w lewej kolumnie strony 3.

1. Kliknij ikonę 2. strony, żeby zobaczyć pierwszą rozkładówkę dwustronicową.
2. Wybierz narzędzie tekstowe (**T**) i kliknij tekst na stronie 3., żeby umieścić na nim punkt wstawiania. Wybierz *Edit/Select All*, żeby zaznaczyć cały wątek na wszystkich stronach.
3. W palecie sterującej wpisz 8 w polu *Size* (**T**) oraz 13 w polu *Leading* (**T**), a następnie kliknij przycisk zastosowania zmian (**OK**).

W tej chwili potrzebne jest przybliżenie kolumny 1.

4. Wciśnij klawisz *Ctrl* (Windows) lub *Command* (Macintosh) razem z klawiszem spacji (wskaźnik zmieni się w lupę) oraz przeciągnij kursorem po przekątnej 1. kolumny, tak by objąć górną połowę tekstu na stronie 3.

Zwróć uwagę, że nadal wybrane jest narzędzie tekstowe. Ten skrót służący do powiększania obszaru stron pozwala na szybkie przybliżenie bez potrzeby zmiany narzędzi.

5. Mając nadal wybrane narzędzie tekstowe, kliknij trzykrotnie pierwszy akapit tekstu, żeby go zaznaczyć. (Akapit ten ciągnie się niemal przez całą stronę).
6. W palecie sterującej wpisz .05 w polu *Kerning* (**T**), a następnie kliknij przycisk *Bold* (**B**) i *Italic* (**I**).
7. W palecie sterującej kliknij przycisk widoku akapitowego *Paragraph-view* (**¶**) oraz wpisz 2 w polu *First-line Indent* (**T**) i kliknij przycisk zastosowania zmian.
8. Wybierz *File/Save*.

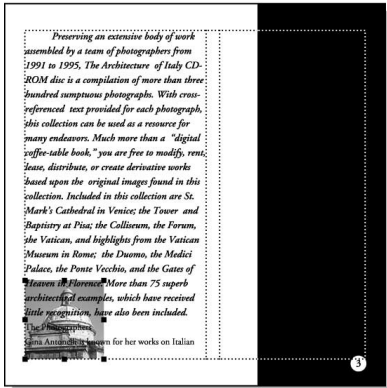
Otoczanie grafiki tekstem

Kiedy w publikacji umieścimy fotografię, posłużymy się poleceniem *Text Wrap*, żeby otoczyć tekstem jej kwadratowe graficzne obramowanie.

1. Kliknij wskaźnik i wybierz *View/Fit in Window*. Kliknij zakładkę palety warstw, żeby ją uaktywnić, a następnie wybierz warstwę *Art*.
2. Wybierz *File/Place* i kliknij dwukrotnie plik *04ArtF.tif* w katalogu *Rozdział 04*.

Książeczka do płyty

3. Kiedy wyświetli się ikona załadowanej grafiki, kliknij w dowolnym miejscu 3. strony, żeby umieścić na niej fotografię. Następnie przeciągnij fotografię, aż zrówna się z lewym dolnym narożnikiem kolumny 1.

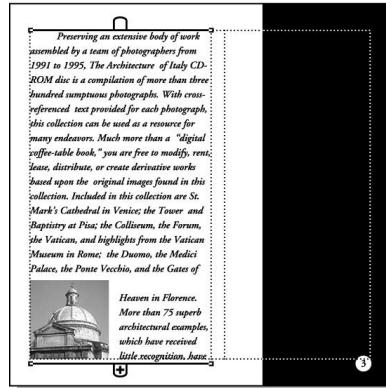
Tekst nakłada się na fotografię. Konieczne będzie więc zastosowanie polecenia *Text Wrap*, żeby zdefiniować, w jaki sposób fotografia ma być otoczona tekstem

4. Mając nadal zaznaczoną fotografię, wybierz *Element/Text Wrap*. Dla opcji *Wrap Option* kliknij drugą ikonę (otaczanie prostokątne). Dla opcji *Text Flow* sprawdź, czy na pewno zaznaczona jest trzecia ikona (otaczanie z wszystkich stron). W opcji *Standoff in Picas* wpisz 0 w polu *Left*, p9 w polu *Right* oraz 0 zarówno dla pola *Top*, jak i *Bottom*. Następnie kliknij *OK*.

Tekst będzie oddalony od prawej krawędzi fotografii o 9 punktów

5. Mając wybrany wskaźnik, kliknij tekst, żeby go zaznaczyć jako blok tekstowy, i przeciągnij w dół dolny uchwyt rolety, by wyświetlił się ostatni wiersz akapitu.

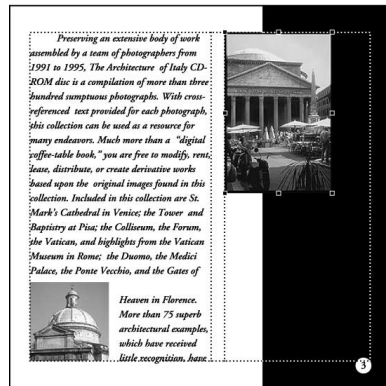

6. Wybierz *File/Save*.

Umieszczanie grafiki

W kolejnym kroku umieścimy i umiejscowimy w górnej części 3. strony kolejną fotografię.

- Wybierz *File/Place* i kliknij dwukrotnie plik *04ArtG.tif* w katalogu *Rozdział 04*.
- Kiedy wyświetli się ikona załadowanej grafiki, zaznacz warstwę *Layer* w paletcie warstw i kliknij górną część strony 3., żeby umieścić na niej fotografię.
- Mając nadal zaznaczony ten obraz, przeciągnij go, aż „przyklei się” do lewego górnego narożnika 2. kolumny.

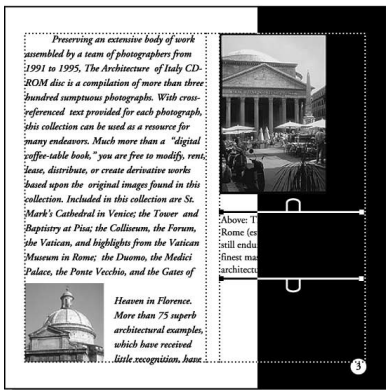

4. Wybierz *File/Save*.

Umieszczanie podpisu

Kiedy podpis pod fotografią panteonu zostanie umieszczony i wyrównany, konieczne będzie wprowadzenie zmiany w wymiarach bloku tekstowego podpisu.

1. Wybierz warstwę *Text* w paletce warstw.
2. Wybierz *File/Place* i kliknij dwukrotnie plik *04TextD.doc* w katalogu *Rozdział 04*.
3. Umieść ikonę załadowanego tekstu na 3. stronie w kolumnie 2. pod fotografią, która właśnie tam została umieszczona, i kliknij, żeby umieścić tekst podpisu.

4. Wybierz narzędzie tekstowe (**T**), kliknij tekst podpisu, żeby umieścić na nim punkt wstawiania, a następnie wybierz *Edit/Select All*.
5. W paletce sterującej kliknij przycisk *Character-view* (**T**), a następnie wpisz 10 w polu *Size* (**T**) oraz 13 w polu *Leading* (**T**) i kliknij przycisk *Bold* (**B**).
Teraz przybliżymy obszar, na którym toczą się prace, by ułatwić sobie wyrównanie podpisu z sąsiadującym tekstem.
6. Wciśnij klawisz *Ctrl* (Windows) lub *Command* (Macintosh) razem z klawiszem spacji i przeciągnij kursorem po przekątnej kolumny 1., tak by objąć prawą dolną ćwiartkę strony, zatrzymując się tuż nad numerem strony. Upewnij się, że zaznaczony został również mały fragment tekstu w kolumnie 1.

7. Z poziomej linijki „wyciągnij” linię pomocniczą na wysokości około 15p8, pokrywając nią linię bazową tekstu w kolumnie 1. Z linijki pionowej „wyciągnij” linię pomocniczą na wysokości około 19p8.

Teraz możliwe jest zrównanie podpisu z sąsiadującym tekstem.

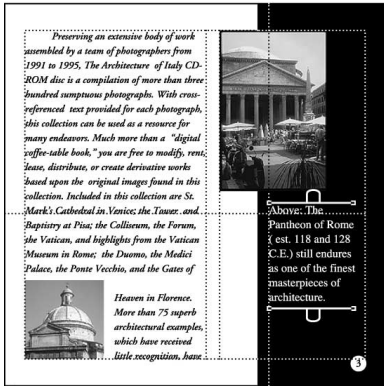
 Aby przełączać się między wskaźnikiem i narzędziem obecnie wybranym, trzymaj wciśnięty klawisz *Ctrl* (Windows) lub *Command* (Macintosh) i naciśnij klawisz spacji.

8. Wybierz wskaźnik, umieść go na tekście podpisu i trzymaj przycisk myszy, aż wskaźnik zmieni się w strzałkę. Następnie przeciągnij blok tekstowy, aż linia bazowa pierwszego wiersza tekstu zrówna się z poziomą linią pomocniczą.

9. Wybierz *View/Fit in Window*.

Teraz przyszedł kolej na nadanie tekstowi podpisu koloru papieru, a następnie na przesunięcie bloku tekstowego tego podpisu w całości na czarną część strony.

10. Wybierz narzędzie tekstowe (**T**), kliknij podpis, żeby umieścić na nim punkt wstawiania i wybierz *Edit/Select All*. W opcji *Character-view* palety sterującej kliknij przycisk *Reverse* (**B**).
11. Wybierz wskaźnik, a następnie zaznacz nim blok tekstowy podpisu. Trzymając wciśnięty klawisz *Shift* (żeby ograniczyć ruchy), przeciągnij blok w prawą stronę, aż „przyklei się” do pionowej linii pomocniczej na wysokości 19p8, tak by linia bazowa pierwszego wiersza nadal była zrównana z sąsiadującym tekstem.
Teraz konieczna będzie zmiana rozmiarów bloku tekstowego, by zmieścił się w swojej nowej lokalizacji.
12. Mając nadal zaznaczony blok tekstowy podpisu, w paletce sterującej zaznacz lewy górny punkt odniesienia na ikonie *Proxy*. Następnie wpisz 6p5 w polu *W* i 7p7 w polu *H*, później naciśnij klawisz *Enter* lub *Return* (patrz pierwszy rysunek na następnej stronie).
13. Wybierz *File/Save*.

Tworzenie stylu podpisu

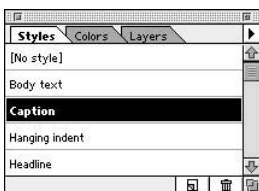
Wszystkie podpisy w tej publikacji będą identycznie sformatowane. Zaoszczędzimy trochę czasu i pracy, tworząc własny styl, który będzie można zastosować do wszystkich podpisów w tekście.

1. Wybierz narzędzie tekstowe (**T**) i kliknij podpis, który właśnie został sformatowany, żeby umieścić na nim punkt wstawiania. Następnie wybierz *Type/Define Styles*.

Zwróć uwagę, że podświetlone zostało pole *[Selection]*, a pod listą stylów wyświetliły się atrybuty podpisu. Nowy, utworzony przez nas styl *Caption* zastąpi domyślny styl o tej samej nazwie.

2. Kliknij przycisk *New*. Wpisz *Caption* w polu *Name* i kliknij *OK*. Kiedy program zapyta, czy chcesz zastąpić istniejący styl (*replace existing style*), kliknij *OK*, a następnie ponownie kliknij *OK*, żeby zamknąć okno dialogowe.

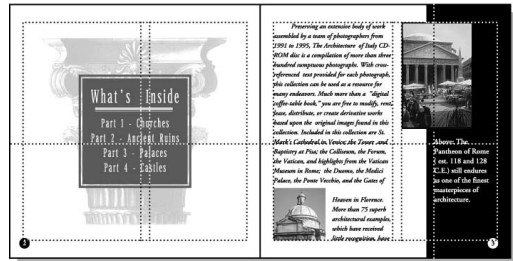
PageMaker utworzy nowy styl, wykorzystując atrybuty naszego podpisu pod fotografią. Paleta stylów wyświetli styl *Caption*.

Teraz nadamy naszemu podpisowi styl *Caption*. W ten sposób, jeśli kiedykolwiek zmodyfikujesz styl *Caption*, wszystkie podpisy ulegną takim samym zmianom.

3. Mając punkt wstawiania nadal umieszczony na podpisie, kliknij *Caption* w palecie stylów.

W ten sposób zakończone zostało składanie pierwszej rozkładówki dwustronicowej.

4. Wybierz *File/Save*.

Składanie drugiej rozkładówki dwustronicowej

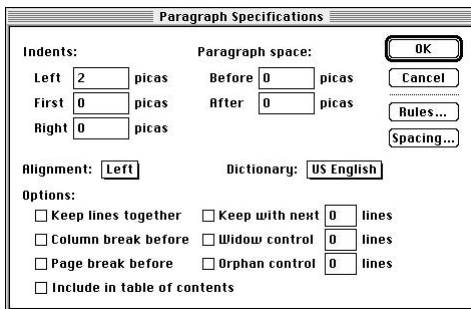
Oprócz umieszczania i formatowania dalszych elementów tekstowych i graficznych na drugiej rozkładówce dwustronicowej, utworzymy również linijkę nad akapitem. Do zmodyfikowania obrazu zastosowane zostanie również polecenie *Image Control*.

Tworzenie liniiki zrównanej z akapitem jednowierszowym

W celu wizualnego obramowania nagłówków dodamy do nich grube liniжки. Tak jak w przypadku poprzednich kroków w tym rozdziale, konieczne będzie otwarcie określonych okien dialogowych, by liniżkom tym nadać odpowiedni styl i grubość linii, kolor, szerokość w poziomie i pozycję w pionie w akapicie.

Pamiętaj: Liniżki są atrybutami akapitu, a nie niezależnymi obiektami graficznymi; niemożliwe jest więc zaznaczanie i edytowanie ich za pomocą wskaźnika.

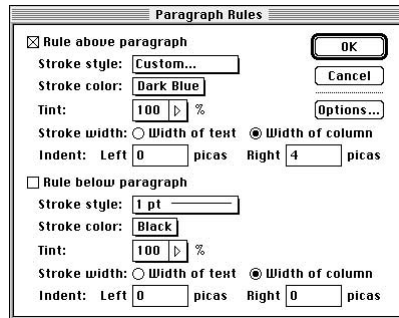
1. Kliknij ikonę strony 4., żeby zobaczyć drugą rozkładówkę dwustronicową.
2. Powiększ widok górnej części kolumny 1. na stronie 5.
3. Jeśli to konieczne, wybierz narzędzie tekstowe (T) i kliknij trzykrotnie nagłówek **Photographers**, żeby go zaznaczyć.
4. W palecie sterującej wpisz 7 w polu *Size* (T) oraz 13 w polu *Leading* (T). W wysuwanym menu *Tracking* (T) wybierz *Very Loose*. Następnie kliknij przyciski **Bold** (B), *Reverse* (R) i *All Caps* (C).
5. Mając nadal zaznaczony nagłówek, wybierz *Type/Paragraph* i wpisz 2 w polu *Left* (żeby określić rozmiar wcięcia). Sprawdź, czy na pewno wybrana jest opcja *Left* w polu *Alignment* i kliknij przycisk *Rules*.

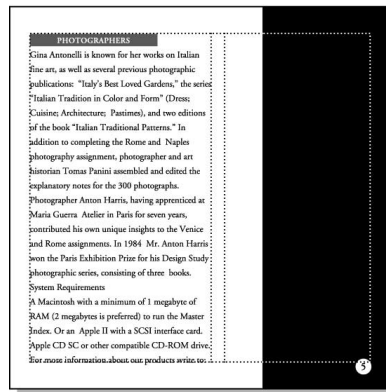
6. Wybierz *Rule Above Paragraph* i zaznacz *Custom* dla opcji *Stroke Style*. W oknie dialogowym *Custom Stroke* wybierz linię ciągłą, wpisz 11 w polu *Stroke Weight*, pozostaw zaznaczoną opcję *Transparent Background* i kliknij *OK*.
7. W oknie dialogowym *Paragraph Rules* wybierz *Dark Blue* w polu *Stroke Color* i pozostaw zaznaczoną opcję *Width of Column*. Dla wcięć wpisz 4 w polu *Right* (żeby wprowadzić wcięcie o szerokości 4 pica) (patrz pierwszy rysunek w sąsiedniej kolumnie).

Uwaga: Linijki otrzymują wcięcia z prawej lub lewej strony kolumny (przy opcji *Width of Column*) lub tekstu (przy opcji *Width of Text*).

8. Kliknij przycisk *Options*. Wpisz p8 w polu *Top* (żeby określić, gdzie nad linią bazową pisma rozpoczyna się góra linijki) i, trzymając wciśnięty klawisz *Shift* (Windows) lub *Option* (Macintosh), kliknij *OK*, żeby pozamykać wszystkie okna dialogowe.

9. Wybierz *File/Save*.

Tworzenie i zastosowanie stylu Subhead

Ponieważ konieczne będzie sformatowanie kolejnego nagłówka, możemy zaoszczędzić czas, tworząc nowy styl z wykorzystaniem stylu wcześniej sformatowanego.

1. Mając nadal zaznaczony nagłówek, wybierz *Type/Define Styles* i kliknij *New*.
2. Wpisz *Subhead* w polu *Name*, wciśnij przycisk *Shift* (Windows) lub *Option* (Macintosh) i kliknij *OK*.
3. Mając nadal zaznaczony nagłówek, kliknij *Subhead* w palecie stylów.

Styl *Subhead* zostanie nadany innemu nagłówkowi. Aby wyśrodkować nagłówek względem linijki, zmienimy wcięcie drugiego nagłówka.

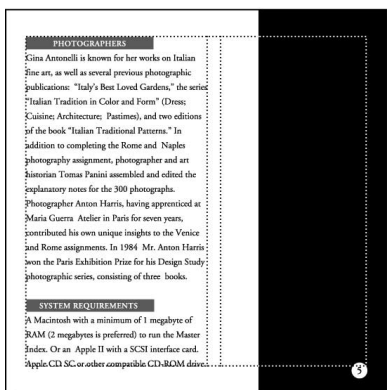
Książeczka do płyty

4. Przewiń ekran, tak by ukazała się dolna połowa strony. Mając wybrane narzędzie tekstowe, kliknij najbliższy nagłówek, **System Requirements**, żeby umieścić na nim punkt wstawiania. W palecie stylów kliknij *Subhead*.

5. Mając punkt wstawiania nadal w drugim nagłówku, wybierz *Type/Paragraph* i wpisz 1 w polu *Left* i kliknij *OK*.

Teraz z kolei należy podciągnąć uchwyt rolety tekstu blokowego, żeby przesunąć nagłówek i akapit **System Requirements** na stronę 7. (gdzie znajduje się pozostała część wątku).

6. Wybierz wskaźnik, kliknij tekst w kolumnie 1., żeby zaznaczyć go jako blok tekstowy. Przeciągnij dolną roletę w górę, niewiele ponad nagłówek **System Requirements**.

7. Wybierz *File/Save*.

Umieszczanie i przycinanie grafiki

Po umieszczeniu fotografii na lewej stronie drugiej rozkładówki dwustronicowej przytniemy jej krawędzie i zrównamy ją z krawędziami strony.

1. Wybierz *View/Fit in Window*. W palecie warstw wybierz warstwę *Art*.
2. Wybierz *File/Place* i kliknij dwukrotnie plik *04ArtH.tif* w katalogu *Rozdział 04*.
3. Jeśli program zapyta, czy ma zamieścić kopię grafiki w publikacji, kliknij *No*.

4. Kiedy wyświetli się ikona załadowanej grafiki, kliknij górną część lewej strony (strona 4.).

Posługując się paletą sterującą, dokładnie wyrównamy prawą krawędź fotografii z wewnętrzną krawędzią strony, pozwalając, by pozostałe krawędzie fotografii nachodziły na zewnętrzne krawędzie strony.

5. Na ikonie *Proxy* w palecie sterującej wybierz prawy górny punkt odniesienia. Wpisz 0 w polu *X* i -0p9 w polu *Y*. Naciśnij klawisz *Enter* lub *Return*.

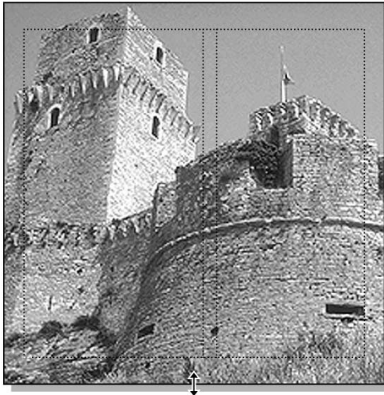

Tak jak w przypadku wszystkich obrazów w tym projekcie, które przylegają do krawędzi strony, również i ta fotografia powstała w takich wymiarach, by możliwe było pełne pokrycie do krawędzi. Po raz kolejny konieczne będzie obcięcie fotografii, by dopasować ją do krawędzi strony.

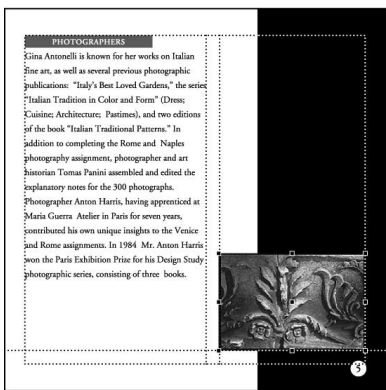
6. Wybierz narzędzie służące do przycinania (*Cropping*) () , umieść kursor na lewym uchwycie fotografii i przeciągnij w dół i w prawo aż do narożnika strony.
7. Mając nadal wybrane narzędzie *Cropping*, umieść kursor na dolnym środkowym uchwycie grafiki i przeciągnij go w górę do dolnej krawędzi strony (patrz pierwszy rysunek na następnej stronie).
8. Wybierz *File/Save*.

Umieszczanie grafiki

W tym kroku umieścimy grafikę w prawym dolnym narożniku 5. strony. Zrównamy ją z linią pomocniczą linijki znajdującą się tuż nad numerem strony i z prawym marginesem.

1. Powiększ widok dolnej połowy 5. strony.
2. Z linijki poziomej „wyciągnij” linię pomocniczą na wysokości około 25p6.
3. Wybierz *File/Place* i kliknij dwukrotnie plik *04ArtI.tif* w katalogu *Rozdział 04*.
4. Kiedy wyświetli się ikona załadowanej grafiki, kliknij w dowolnym miejscu w prawym dolnym rogu prawej strony, żeby tam umieścić tę fotografię.
5. Kiedy fotografia już znajdzie się na stronie, przeciągnij ją, aż jej dolna krawędź „przyklei się” do linii pomocniczej linijki na wysokości 25p6 i linii pomocniczej prawego marginesu.

6. Wybierz *File/Save*.

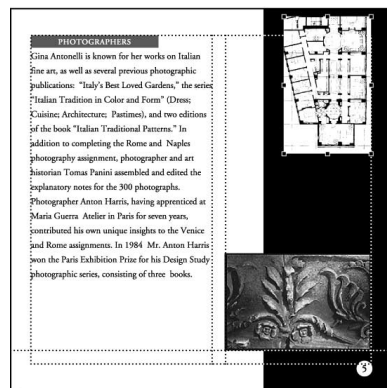
Umieszczanie i modyfikowanie obrazu

Polecenie *Image Control* umożliwia zmianę wyglądu grafiki w linii tekstu lub obrazów bitmapowych, lub też w skali szarości, dostosowując rozjaśnienie lub przyciemnienie całego obrazu, a także dostosowując wzór rastra (gdzie określa się, czy obraz składa się z punktów, czy z linii).

Kolejnym etapem będzie umieszczenie obrazu w skali szarości i wykorzystanie polecenia *Image Control* do zamiany na obrazie jasnych obszarów z ciemnymi.

Uwaga: *Niemożliwe jest wykorzystanie polecenia Image Control do zmiany obrazu kolorowego. Dodatkowo obrazy obrabiane za pomocą polecenia Image Control muszą być drukowane na drukarce postscriptowej.*

1. Wybierz *View/Fit in Window*.
2. Wybierz *File/Place* i kliknij dwukrotnie plik *04ArtJ.tif* w katalogu *Rozdział 04*.
3. Kiedy wyświetli się ikona załadowanej grafiki, kliknij prawy górny narożnik prawej strony (na czarnym prostokącie), żeby umieścić tam ilustrację.
4. Mając tę ilustrację nadal zaznaczoną, w palecie sterującej sprawdź, czy na pewno zaznaczony jest lewy górny punkt odniesienia na ikonie *Proxy*. Wpisz 20p4 w polu *X* i p7 w polu *Y*, a następnie naciśnij *Enter* lub *Return*, żeby ustawić ilustrację w podanej lokalizacji.

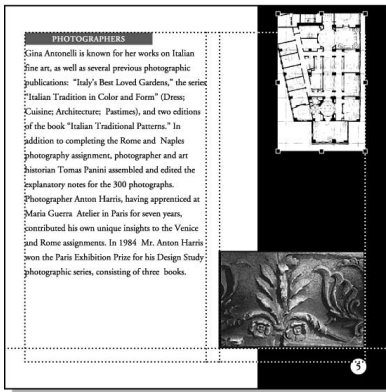

5. Mając tę ilustrację nadal zaznaczoną, wybierz *Element/Image/Image Control*.

Książeczka do płyty

Więcej informacji na temat polecenia *Image Control* znajdziesz w podręczniku użytkownika programu.

- W zależności od zainstalowanego systemu wykonaj odpowiednie czynności:
 - Windows: Ustaw opcję *Contrast* na wartość -50 i kliknij *OK*.
 - Macintosh: Kliknij przycisk *Reverse Grey Levels* (■) i kliknij *OK*.

Czarne fragmenty obrazu zamieniają się w białe i odwrotnie.

Uwaga: W przeciwieństwie do tekstu, do importowanego obrazu bitmapowego nie można zastosować opcji nadania koloru papieru. PageMaker nadaje kolor jedynie czarnym lub szarym fragmentom obrazów. Białe pozostałyby nadal białe.

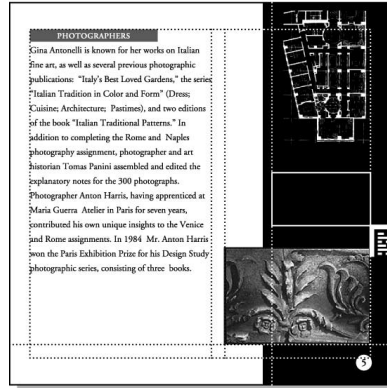
- Wybierz *File/Save*.

Umieszczanie podpisów

Kiedy pod ilustracją i fotografią na prawej stronie znajdą się podpisy, zastosujemy do nich styl *Caption* i zlokalizujemy je nad fotografią.

- Z linijki pionowej „wyciągnij” linię pomocniczą na wysokości około 19p8.
- Powiększ widok tej części czarnego prostokąta, która znajduje się między dwoma obrazami, a następnie kliknij warstwę *Text* w paletcie warstw.
- Wybierz *File/Place* i kliknij dwukrotnie plik *04TextE.doc* w katalogu *Rozdział 04*.

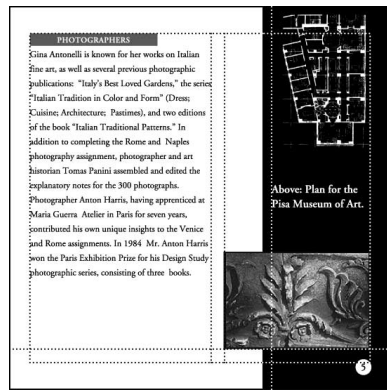
- Kiedy wyświetli się ikona załadowanego tekstu, przeciągnij kursorem, żeby zdefiniować blok tekstowy rozciągający się od linii pomocniczej prawego marginesu na prawej stronie (dokładna wysokość nie jest istotna), zwracając uwagę na jego przybliżone położenie, co umożliwi późniejsze zaznaczenie go za pomocą narzędzia tekstowego.

Ponieważ umieszczony tekst jest koloru czarnego, nie jest widoczny na czarnym prostokącie.

- Wybierz narzędzie tekstowe (**T**) i kliknij obszar, gdzie przed chwilą umieszczone zostały podpisy, żeby ustawić tam punkt wstawiania. Wybierz *Edit/Select All* i wybierz *Caption* w paletcie stylów.

Tylko dla systemu Windows: Jeśli podpisy nadal są niewidoczne, naciśnij klawisz *Ctrl* razem z *Shift* i *F12*, żeby odświeżyć ekran.

6. Z liniiki poziomej „wyciągnij” linię pomocniczą na wysokości około *12p5*, równając ją do linii bazowej tekstu w kolumnie 1. (Konieczne może okazać się przewinięcie strony).

7. Wybierz wskaźnik i kliknij tekst podpisów, żeby zaznaczyć go jako blok tekstowy. Posługuj się klawiszami strzałek lub przyciskami palety sterującej, żeby przesuwać blok tekstowy, tak by linia bazowa pierwszego wiersza podpisu zrównała się z poziomą linią pomocniczą liniiki na wysokości *12p5*.

8. Mając nadal zaznaczone teksty podpisów jako blok tekstowy, pociągnij dolny uchwyt rolety w dół, by wyświetlić cały wątek.

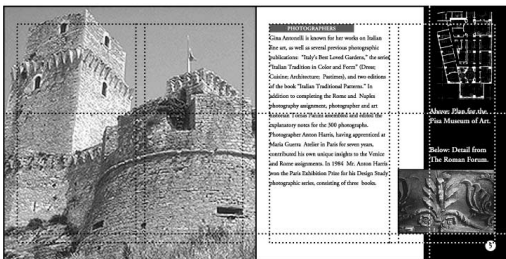
Konieczne będzie oddzielenie od siebie obu podpisów. Uczynimy to, edytując styl *Caption* tak, by zawierał odstępek po każdym akapicie.

9. Trzymając wciśnięty klawisz *Control* (Windows) lub *Command* (Macintosh), kliknij styl *Caption*, kliknij przycisk *Para* i wpisz *p26* w polu *After*. Następnie wciśnij klawisz *Shift* (Windows) lub *Option* (Macintosh) i kliknij *OK*, żeby pozamykać okna dialogowe.

PageMaker wstawi 26 punktów między podpisy. Ponieważ 26 punktów jest równe podwójnemu odstępowi między wierszami, teksty podpisów pozostają wyrównane do sąsiadującego tekstu.

W ten sposób zakończyło się składanie drugiej rozkładówki dwustronicowej.

10. Wybierz *View/Fit in Window*.

11. Wybierz *File/Save*.

Składanie ostatniej rozkładówki

Projekt ostatniej rozkładówki w dużej mierze przypomina projekt poprzednich dwóch stron.

Umieszczanie dużej grafiki na stronie szóstej

Podobnie jak na 4. stronie, tutaj też umieścimy pełnostronicową wersję jednej z fotografii z okładki. Zamiast ponownie wykonywać czynności umieszczania, lokalizowania i obcinania obrazu, łatwiej będzie skopiować i wkleić obraz ze strony 4., a następnie zastąpić go nowym obrazem. PageMaker zamieni obrazy, wykorzystując istniejący kształt prostokąta służący do obcinania fotografii.

1. Mając wybrany wskaźnik, kliknij obraz na stronie 4., żeby go zaznaczyć. Wybierz *Edit/Copy*.

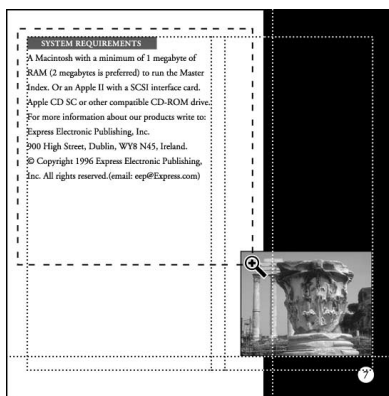
Teraz wkleimy go na 6. stronę, posługując się opcją *Power Paste*, która wkleja kopię w dokładnie takim samym położeniu na stronie.

2. Kliknij ikonę strony 6. Trzymając wciśnięty klawisz *Alt* (Windows) lub *Option* (Macintosh), wybierz *Edit/Paste*.

3. Mając nadal zaznaczony wklejony obraz, wybierz *File/Place*. Kliknij *04ArtK.tif* w katalogu *Rozdział 04* (ale nie klikaj dwukrotnie). Wybierz opcję *Replacing Entire Graphic* i sprawdź, czy na pewno wybrana jest opcja *Retain Cropping Data*, a następnie kliknij *Open* (Windows) lub *OK* (Macintosh).

PageMaker zastąpi obraz. Oprócz obcinania obrazu za pomocą istniejącego kształtu prostokąta służącego do obcinania fotografii, aplikacja ta potrafi również skalować obraz, jeśli jest to konieczne do wpasowania go do ramki ograniczającej obraz oryginalny (patrz pierwszy rysunek na następnej stronie).

4. Wybierz *File/Save*.

Czynności wykończeniowe ostatniej rozkładówki

Kiedy na stronie 7. umieścimy i zlokalizujemy fotografię, wówczas przesuniemy informacje adresowe oraz o prawach autorskich na koniec strony i ponownie je sformatujemy.

1. Z liniiki poziomej „wyciągnij” linię pomocniczą na wysokości około 25p6.
2. Wybierz *File/Place* i kliknij dwukrotnie plik *04ArtL.tif* w katalogu *Rozdział 04*.
3. Kiedy wyświetli się ikona załadowanej grafiki, sprawdź, czy na pewno nadal zaznaczona jest warstwa *Art* i kliknij dolną część strony 7., żeby umieścić tam fotografię. Następnie przesun ją, aż jej prawy dolny narożnik „przyklei się” do przecięcia linii pomocniczej linijki na wysokości 25p6 i linii pomocniczej prawego marginesu.
4. Wciśnij klawisz *Ctrl* (Windows) lub *Command* (Macintosh) równocześnie ze spacją i przeciągnij kursorem przez górne dwie trzecie 1. kolumny 7. strony (jak pokazano na pierwszym rysunku w sąsiedniej kolumnie), obejmując cały blok tekstowy i małą część obrazu w kolumnie 2.

Zanim przesuniemy informacje adresowe i o prawach autorskich na koniec strony, zmienimy rozmiar jego czcionki na mniejszy i zmniejszymy interlinię.

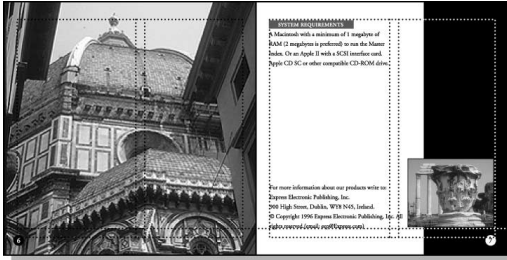
5. Wybierz narzędzie tekstowe (**T**), umieść to narzędzie na zdaniu rozpoczynającym się od **For more information** i kliknij je trzykrotnie, żeby zaznaczyć cały akapit. Trzymając wciśnięty klawisz *Shift*, kliknij ostatni wiersz (zawierający słowa „All rights reserved.”).

PageMaker rozciągnie zaznaczenie do końca bloku tekstowego.

6. W palecie sterującej wpisz 7 w polu *Size* (**T**) oraz 9 w polu *Leading* (**T**), a następnie kliknij przycisk zastosowania zmian (**Apply**).
7. Wybierz wskaźnik, kliknij tekst, żeby zaznaczyć go jako blok tekstowy. Pociągnij dolny uchwyt rolety w górę, nieco ponad ostatnią linię akapitu wymieniającą wymogi systemowe.
8. Kliknij strzałkę w dół wyświetloną na dolnym uchwycie rolety. Wskaźnik zamieni się w ikonę załadowanego tekstu. Umieść ikonę w dolnej części kolumny 1. i kliknij. (Zmianę położenia przeprowadzimy, gdy blok tekstowy zostanie umieszczony).
9. Wybierz narzędzie *Hand* (**H**). Umieść je na środku strony i przesun stronę, żeby widoczna stała się jej dolna połowa.
10. Wybierz wskaźnik. Przeciągnij blok tekstowy, by wyrównał linię bazową ostatniego wiersza tekstu z linią pomocniczą linijki na wysokości 25p6.

W ten sposób ukończyliśmy tę rozkładówkę.

11. Kliknij dwukrotnie narzędzie *Hand*, żeby przełączyć się na widok *Fit-in-Window* (patrz pierwszy rysunek na następnej stronie).
12. Wybierz *File/Save*.

Składanie tylnej okładki

Tylna okładka wykorzystuje te same cztery obrazy, które znajdują się na przedniej okładce. Tutaj, tak samo jak w przypadku przedniej okładki, anulujemy zaznaczenie opcji wyświetlania elementów strony wzorcowej.

1. Kliknij ikonę 8. strony, żeby przejść do tylnej okładki. Następnie wybierz *View/Display Master Items*, żeby anulować zaznaczenie tej opcji.

PageMaker wyłączy wyświetlanie elementów stron wzorcowych.

Teraz jesteśmy gotowi do skopiowania wszystkich czterech obrazów z okładki.

2. Kliknij ikonę strony 1.
3. W palecie warstw kliknij opcję blokowania kolumny (obok ikony oka) w warstwie *Text*, żeby zablokować tę warstwę. Pojawi się ikona *Lock*. Kliknij warstwę *Art*, żeby ją uaktywnić.
4. Wybierz wskaźnik i zaznacz *Edit/Select All*, a następnie wybierz *Edit/Copy*.
5. Kliknij ikonę 8. strony. Następnie wybierz *Edit/Paste*.

Ponieważ obrazy na przedniej okładce były na prawej stronie, a tylna okładka jest lewą stroną, PageMaker wkleja obrazy na obszarze roboczym po prawej stronie strony 8. (to znaczy tam, gdzie byłaby prawa strona rozkładówki).

Posłużymy się teraz paletą sterującą do ustawienia obrazów na stronie. Prawy górny narożnik strony jest jej punktem zerowym i dlatego najłatwiej posłużyć się nim podczas ustalania położenia obiektów.

6. Mając nadal zaznaczone obrazy, kliknij prawy górny punkt odniesienia na ikonie *Proxy*. Wpisz 0 zarówno w polu *X*, jak i w polu *Y*, a następnie naciśnij *Enter* lub *Return*.

PageMaker umieści obrazy na stronie.

W ten sposób ukończyliśmy składanie książeczki.

7. Wybierz *View/Hide Guides*, żeby ukryć linie pomocnicze.
8. Wybierz *File/Save*, żeby zapisać zmiany w publikacji *04Work.pmd*.

Jeśli podjęliśmy decyzję, że to dostawca usług poligraficznych wykona dla nas prace przygotowawcze do druku (w tym ustawienia pełnego pokrycia), już teraz możemy mu dostarczyć plik *04Work.pmd*. Pamiętajmy o dołączeniu wszystkich obrazów, jakie zostały powiązane łąkami w publikacji.

9. Jeśli będziesz sam drukować naszą publikację, wybierz *File/Print*. Wskaż drukarkę, na której chcesz drukować (Windows), i wybierz odpowiednie PPD. Kliknij *Print*. Możesz również posłużyć się opcją *Export Adobe PDF*, jak to zostało opisane w rozdziale 1., w punkcie „Tworzenie wersji ulotki w formacie PDF” na stronie 38.

Budowanie książeczki

Plugin o nazwie *Build Booklet* pozwala na utworzenie kopii naszej publikacji, w której ustawienie stron umożliwi drukowanie rozkładówek i arkuszy wielostronicowych. Ta technika wydawnicza nosi nazwę *narządzania formy stron*. W tym projekcie na każdej

kartce papieru drukowane są dwie strony publikacji. Kiedy kartki zostaną złożone, strony książeczki ułożą się w prawidłowej kolejności. W takiej sytuacji pierwsza i ostatnia strona naszej książeczki zostaną wydrukowane na pierwszej stronie, z kolei druga strona publikacji na tej samej stronie co druga strona od końca itd.

Podgląd stron

Zanim zbudujemy książeczkę, musimy mieć pewność, że tekst i rozkład zostały zakończone. Jakikolwiek większe zmiany mogą wpłynąć na numerację stron, co wymagać będzie przebudowania książeczki.

Zrozumienie efektów użycia pluginu *Build Booklet* ułatwi nam obejrzenie ukończonej wersji książeczki, w której strony zostały ułożone już za jego pomocą.

1. Przejrzyj publikację i sprawdź, czy wszystko znajduje się w odpowiednim miejscu.

Opcja sortowania stron aplikacji PageMaker pozwala na przeglądanie miniaturk stron publikacji, a więc równoczesne zobaczenie wszystkich jej stron.

2. Wybierz *Layout/Sort Pages*. Na komputerach Macintosh kliknij przycisk *Options*, wybierz *Show Detailed Thumbnails* i kliknij *OK*.

Zmień rozmiar okna, jeśli to konieczne, żeby zobaczyć wszystkie strony równocześnie.

3. Kliknij *Cancel*, kiedy skończysz przeglądanie.
4. Wybierz *File/Open* i kliknij dwukrotnie plik *04FnlBkt.pmd* w katalogu *Rozdział 04*.
5. Wybierz *Layout/Sort Pages*. Jeśli to konieczne, zmień rozmiar okna, żeby zobaczyć wszystkie strony równocześnie. Aby powiększyć miniaturki stron, kliknij lupę pluginu *Build Booklet*.

Wszystkie osiem stron książeczki zostało rozłożone na cztery większe strony. Strona 1. książeczki zawiera oryginalne strony 1. i 8. Strona 2. książeczki zawiera oryginalne strony 2. i 7.; strona 3. książeczki zawiera oryginalne strony 3. i 6.; a strona 4. książeczki zawiera oryginalne strony 4. i 5.

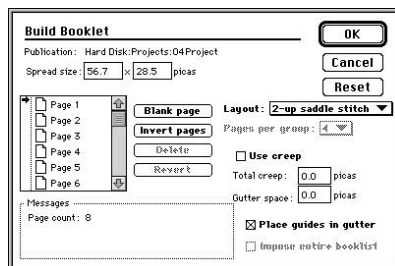
6. Kliknij *Cancel*, kiedy skończysz przeglądanie.
7. Wybierz *File/Close*, żeby zamknąć *04FnlBkt.pmd*, i wróć do publikacji. Jeśli program zapyta, czy zapisać zmiany przed zamknięciem, kliknij *No*.

Wykorzystanie pluginu Build Booklet

Teraz możemy przystąpić do wykorzystania *Build Booklet*.

1. Mając otwarty plik *04Work.pmd*, wybierz *Utilities/Plug-ins/Build Booklet*.
2. Wybierz *2-up Saddle Stitch* w opcji *Layout*.

Opcja ta służy do drukowania standardowej książeczki, w której dwustronicowe strony są składane na pół i łączone wzdłuż złożenia.

Kiedy rozkład zostanie wybrany, PageMaker sam obliczy rozmiar rozkładówki

Plugin *Build Booklet* oferuje kilka dodatkowych opcji służących do ustawiania stron książeczki. Można dostosowywać rozmiar rozkładówki, usuwać dodatkowe strony, wstawiać puste strony, zmieniać ich układ i dostosowywać układ do zmieniających się rozmiarów wewnętrznych marginesów. Dodatkowe informacje na ten temat znajdują się w *Podręczniku użytkownika programu Adobe PageMaker 7.0*.

3. Pozostaw wybraną opcję *Place Guides in Gutter*. Kliknij *OK*, żeby utworzyć książeczkę.
4. Kiedy program zapyta, czy zapisać oryginalny dokument, kliknij *OK*.

Build Booklet zapisze i zamknie bieżący dokument, a następnie otworzy jego nową wersję bez tytułu, która będzie charakteryzowała się rozszerzonym rozmiarem rozkładówki i nową kolejnością stron.

5. Zapisz nowy plik jako *04Booklt.pmd* w katalogu *Rozdział 04*.

Strona 1. książeczki ma wymiary 56p7 na 28p6 i zawiera oryginalne strony o numerach 1. i 8.

Zwróć uwagę, że lewa krawędź 1. strony i prawa krawędź 8. strony stykają się, a więc wykonanie pełnego pokrycia nie będzie w tym miejscu konieczne. Ponieważ książeczka ta będzie oprawiona z grzbietem, krawędź każdej strony po stronie oprawy przylega do kolejnej strony na arkuszu drukarskim. Z tego powodu przycinanie obrazów, jakie zostało wykonane na krawędziach po stronie oprawy, po ukończonych pracach przygotowujących do druku będzie nadal obowiązywało.

Przejrzyj i sprawdź dokument do końca.

6. Po zakończeniu przeglądania książeczki zamknij wszystkie otwarte pliki i wyjdź z aplikacji Adobe PageMaker.

Drukowanie książeczki

Do zadań przygotowujących dokument do druku, obok wykonania zalewek i ustawienia pokrycia, będą należeć określenie indywidualnego rozmiaru strony i zawarcie informacji o obszarze drukowania i stronie drukarki. Więcej informacji na temat czynności przygotowujących do druku znajduje się w podręczniku użytkownika programu.

W związku z tym, że projekt tej publikacji przewiduje wydrukowanie jej na przemysłowych maszynach drukarskich, konieczne jest wykonanie separacji dla wszystkich czterech kolorów rozbarwianych (CMYK). Wiedząc, że drukarz planuje wydrukowanie tej publikacji przy liniaturze 150 lpi, dostawca usług poligraficznych utworzy cztery separacje na naświetlarce o rozdzielczości 2400 dpi. Kiedy separacje zostaną przygotowane, można je dostarczyć do drukarni.

Pytania kontrolne

1. Co oznacza termin „pełne pokrycie” (*bleed*)?
2. Jakie są zalety wykorzystywania warstw publikacji?
3. Jak ustala się ułożenie tekstu w ramce?
4. Jak sprawić, by grafika była otoczona tekstem?

Odpowiedzi

1. Są to zadrukowane obszary, które wykraczają poza krawędź cięcia strony.
2. Warstwy pozwalają na:
 - pracę nad obiektami bez niebezpieczeństwa przypadkowego przesunięcia lub zmodyfikowania obiektów w innej warstwie,
 - traktowanie tak samo podobnych obiektów bez konieczności ich grupowania,
 - ukrywanie i wyświetlanie obiektów,
 - blokowanie warstwy, żeby uniknąć modyfikacji obiektów w niej umieszczonych,
 - szybką zmianę kolejności obiektów w stosie.
3. Wybierz *Element/Frame/Frame Options*. Wybierz potrzebne opcje i kliknij *OK*.
4. Zaznacz grafikę i wybierz *Element/Text Wrap*. Dla opcji *Wrap Options* kliknij drugą ikonę (otaczanie prostokątne). Dla opcji *Text Flow* PageMaker wybierze trzecią ikonę (otaczaj ze wszystkich stron). Wpisz pożądany stopień odsunięcia i kliknij *OK*. W przypadku otaczania nieregularnego należy kliknąć granicę otaczania tekstem, żeby dodać nowe uchwyty, i przeciągać krawędzie lub uchwyty, żeby modyfikować kształt tej granicy.